VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 134 — Vol. XLVI vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Lauantaina, marrask. 17 p. — Saturday, Nov. 17, 1962

Myös INCO myi nikkeliä 26.85 sentillä yli markkinahinnan

Washington. — International Nickel-yhtiön varapresidentti Richard A. Cabell New Yorkista puolusti torstaina yhtiötä Yhdysvaltain senaatin alivaliokunnassa, jonka tehtäväksi oli jätetty Yhdysvaltain sotavarastojen hankkimisen tutkiminen.

Edellisenä päivänä paljastettiin alivaliokunnan istunnossa, että Canadassa toimiva Falconbridge Nickel-yhtiö oli saanut kohtuuttoman voiton myydessä nikkeliä Yhdysvaltain hallituksen varastoihin viime kymmenen vuoden aikana.

Torstaina oli esillä International Nickel-yhtiön osuus tähän Yhdysvaltain nikkelivarastojen kartuttamiseen.

INCOn varapresidentti väitti, että vaikka yhtiö oli saanut 91.09 senttiä paunalta Yhdysvalloille myymästään nikkelistä, niin siitä huolimatta se hinta ei korvannut niitä sijoituksia, joita yhtiön oli tehtävä varatakseen Yhdysvalloille sen nikkelimäärän, jonka se oli sitoutunut varaamaan Korean sodan aikana — vaikka hinta olikin noin 26,85 senttiä korkeampi kuin silloin vallinnut markkinahinta.

Yhdysvaltain puolustushankintalautakunnan entinen urakkaneuvottelija John C. Ford ja puolustushallinnon virkailija Lou Brooks todistivat valiokunnan istunnossa jotta International Nickel-yhtiö ,oli väittänyt, että korotettu hinta on välttämätön. Yhtiön taholta väitettiin. että se oli tarpeellinen siitä syystä, kun ostaja vaati nopeaa nikkelin perille toimittamista, joka merkitsi tuotannon kiihoittamisen tarpeellisuutta.

Ford, joka on nykyään Campbell-Chibougamau Mines-yhtiön varapresidentti, sanoi alivaliokunnalle, että hän oli huomannut jotta International Nickel-yhtiön virkailijat olivat eräitten haluttomia keskustelemaan tuotantokustannuksista. Ford todisti, että hallitus oli hyväksynyt arviot tuotantokustannuksista ja myös omien neuvonantajiensa vakuttelut, että yhtiön esittämät numerot olivat kohtuulliset.

Sopimuksen mukaan yhtiön sitoutui toimittamaan hallitukselle 120,000,000 paunaa nikkeliä, mutta Brooks sanoi, että hallitus oli ostanut vain 55,173,000 paunaa. Hän sanoi, että 40,000,000 paunaa siitä nikkelistä, jonka hallitus oli aikaisemmin luvannut ostaa, myytiin yksityiselle teollisuudelle vv. 1955—57. Hallitus peruutti sitoumuksensa jäljellä olevasta 24 miljoonasta paunasta ja maksoi sen voiton korvaukseksi, mitä yhtiö olisi saanut myydessään tämän nikkelimäärän hallitukselle, $7,300,000.

Rugby-ottelu esitetään CBCn televisiossa -- ilman mainostusta

Ottawa. — Torstai-iltana ilmoitettiin, että Canadian Broadcasting Corporation tulee televisioimaan Canadassa suurta huomiota joka vuosi osakseen saaneen rugby-ottelun Grey Cupista, mutta ilman niitä mainostuksia, jotka esitetään yksityisesti omistetun CTV-televisioverkoston välityksellä. Peli pelataan tänä vuonna Torontossa.

Tämä on vastoin hallituksen nimittämän radiointikuvernöörilautakunnan päätöstä, jonka mukaisesti vaaditaan valtion omistaman radio- ja televisioverkoston johtokuntaa suostumaan näiden mainostuksien esittämiseen.

Kuitenkin CBCn 11-jäsenisen johtokunnan antamassa lausunnossa sanottiin joko päivän kestäneen kokouksen jälkeen, että CBC oli saanut vastaanottaa Canadan apulaisprokuraattori E. A. Driedgerilta lainopillisen mielipiteen, että kuvernöörilautakunta ei ollut valtuutettu antamaan sellaista määräystä. Johtokunnalle oli annettu samanlainen mielipide torontolaisen lakimies C. F. H. Carsonin toimesta, sanottiin lausunnossa.

Lausunnossa sanottiin, että mainostuksien pois ohjelmasta jättäminen on täysin mahdollista teknillisesti ja että kaikkia yrityksiä pakoittaa CBC televisioimaan nämä mainostukset voitaisiin pitää CBCn ja kansan mielestä "lisätodistuksena siitä, että kaupalliset edut Grey Cup-pelin tiimoilta on asetettu yläpuolelle yleisen edun."

Riita kuvernöörilautakunnan ja CBCn johtokunnan välillä syntyi siitä kun kuvernöörilautakunta sääti äskettäin CTVn mielipiteen mukaisesti, että CBCn olisi myös televisioitava ko. mainostukset.

"CBCllä ei ole aikomuksia sallia CTVn tai minkään muukaan valtuuksia vailla olevan henkilön tai järjestön käyttää joko välillisesti tai välittömästi kansallista radiointi- ja televisiointijärjestöä myyntimahdollisuuksien edistämiseksi", jatkettiin lausunnossa.

Torontolaisen James Lolick-mainosyhtiön presidentti John Rowland sanoi torstaina, että hän kieltäytyy vielä tällä hetkellä kommentoimasta CBCn johtokunnan päätöksen johdosta. Mainittu yhtiö on hankkinut Grey Cup-pelin televisiointioikeudet. Hän ei voinut myöskään sanoa josko CBCn johtokunnan asennoiduttua sillä tavalla kuin on tapahtunut, CTV tulee antamaan televisio-ohjelman CBCn käytettäväksi.

Ei ole edes kolmen sentin arvoinen

Ottawa. — Pienikokoinen, mutta sitä pippurisempi Ottawan kaupungin pormestari, miss Charlotte Whitton, joka muutama päivä sitten "puhui" nyrkeillä lyöden ja jalkojaankin käyttäen "järkeä" eräällä kontrollilautakuntansa miesjäsenelle, aiheutti hienoa hämmästystä keskiviikkoisessa kontrollilautakunnan kokouksessa vetämällä esiin pistoolin, tosin vain leikkipistoolin.

Kontrolleri Paul Tardif, joka joutui aikaisemmin kaupungin tulisen pormestarin muiluttamaksi, hyppäsi nyt pelästyneenä ylös istuimeltaan.

Kontrolleri Lloyd Francis huomasi kuitenkin heti, että se oli leikkipistooli ja miss Whitton vahvisti huomion oikeaksi. Myöhemmin kontrolleri Tardif kysyi, että onko se leikkipistooli ladattu.

"Ei ole", tokaisi takaisin miss Whitton. "Minä en halua haaskata sinun takiasi edes kolmen sentin hintaista nallia."

Kuinka monelle konservatiiville valtiovirka?

Ottawa — Uuden demokraattisen puolueen Stanley Knowles (Winnipeg North Centre) kysyi parlamentin alahuoneessa hallitukselta tiistaina kuinka monta viime kesäkuun 18 päivänä pidetyissä liittoparlamentin vaaleissa häviölle joutuneista konservatiivien ehdokkaista oli saanut hallitukselta virkapaikan.

Mr. Knowles sanoi, että hän oli esittänyt kysymyksen jo kuukausi sitten ja että hänelle oli luvattu vastaus, mutta vielä tähän mennessä hän ei ollut saanut sitä.

Valtiosihteeri Halpenny vakuutti, että hän yrittää jouduttaa vastauksen antamista ja lupasi samalla, että luettelo tulee olemaan täydellinen.

J. W. Pickersgill (lib. Bonavista-Twillingate) kysyi tässä vaiheessa josko olisi helpompi laatia luettelo niistä vaaleissa häviölle jääneistä konservatiiveista, jotka eivät vielä ole saaneet hallitukselta virkapaikkaa. Huomautus saattoi koko alahuoneen joko räjähtämään nauruun tai huutelemaan ivailuja.

Peura aiheutti $700 vahingot ja menetti henkensä

Oakville. — Peura aiheutti tiistai-iltana No. 5 maantiellä kahden auton yhteenajon ja $700.00 vahingot k.o. autoilijoille, mutta menetti samassa rytäkässä oman henkensä.

Miltonilaisen Walter Vivianin ajama auto iski ensin peuraan ja törmäsi sitten islingtonilaisen Omer Legaultin ajamaan autoon. Kumpikaan ajuri ei loukkaantunut.

Peuran ruho lähetettiin Ontarion eläinlääkärikoulun laboratorioon.

Toiveita rauhanomaisesta sopimuksesta Kuubasta

United Nations. — Jotkut kirjeenvaihtajat tällä ovat tehneet sen huomion, että Yhdysvallat on antamassa jossain määrin periksi Kuuba-kysymyksessä ja ehkä valmis neuvottelemaan rauhasta Kuuban pääministeri Fidel Castron kanssa.

Saatujen tietojen mukaan Kuuba on hyväksynyt sen, että puolueettomien maiden diplomaatit toimisivat jossain rajoitetussa määrässä tarkkailijoina, ilmeisestikin todetakseen, että neuvostoliittolaiset ohjukset on kuljetettu pois Kuubasta.

Toisena myönteisenä kehitysvaiheena on se, että Neuvostoliitto on suostunut siihen jotta YKn toimesta voitaisiin tarkastaa Neuvostoliiton Kuubaan matkalla olevat laivat. Näiden tarkastamiseksi ei tarvittaisi Kuuban lupaa, sillä tarkastaminen tapahtuisi ilmeisestikin avomerellä, ulkopuolella aluevesien.

YKn vt. yleissihteeri U Thant tapasi keskiviikkona Yhdysvaltain YKn lähettiläs Adlai Stevensonin ja ilmoitti myöhemmin, että 'edistymistä oli tapahtunut jossain määrin kohti rauhanomaista ja nopeasti tapahtuvaa ratkaisua."

"Olen toivorikas, että voimme ratkaista ongelman", sanoi Stevenson.

Neuvostoliiton edustaja Vasily V. Kuznetsov ja Kuuban edustaja Carlos Lechuga olivat tavanneet Thantin aikaisemmin. Myöhemmin Kuznetsov tapasi Yhdysvaltain neuvottelijajoukkueen ja keskusteli sen jäsenien kanssa neljättä tuntia.

Eräs YKn puhemies sanoi, että Kuznetsov ja Lechuga olivat esittäneet Thantille vissejä ehdotuksia. Täällä on saatu tietää, että nämä ehdotukset jakautuvat kahteen osaan:

1. Castron heti alussa esittämät viisi vaatimusta, jotka yhteisesti merkitsevät sitä, että Yhdysvaltain on luovuttava Guantanamon laivastotukikohdasta ja saatettava loppuun Kuubaa vastaan kohdistamansa taloudellinen ja sotilaallinen painostus.
2. Joitakin lisäehdotuksia, jotka on tarkoitettu tekemään vaatimukset vähemmän epämiellyttäviksi Yhdysvalloille.

Kuznetsov sitten esitti ehdotukset Yhdysvaltain neuvottelijoille — Stevenson, John J. McCloy ja Charles W. Yost.

Stevenson kommentoi myöhemmin, että se oli "varsin rakentava kokous".

VIIME TIEDOT

United Nations. — Täällä ilmoitettiin torstaina, että 17-jäseninen aseistariisumiskomitea kokoontuu uudelleen istuntoon Genevessa marraskuun 26 päivänä.

Ottawa. — Pääministeri Diefenbaker ilmoitti eilen (torstaina) parlamentin alahuoneessa, että Canada pyytää kahta neuvostoliittolaista kalastusalusta lähtemään Fundyn lahdelta, jonka se väittää olevan kokonaisuudessaan Canadan aluevesiä. Lahti on 20 mailia leveä ja 140 mailia pitkä. Kansainvälisen sopimuksen mukaisesti aluevedet ulottuvat vain 3 mailin päähän rannasta.

Hamilton, Bermuda. — —Tänä aamuna (perjantaina) tiedotettiin, että Atlantilla palamaan syttyneestä ja myrskyn uhkaamasta kreikkalaisesta rahtilaiva Captain Georgesta oli pelastettu 7 miestä ja 18 oli hukkunut pelastusyrityksessä. Heidän pelastusveneensä kaatui sen ollessa juuri saapumaisillan paikalle tulleen toisen laivan luo.

United Nations. — Kuuban pääministeri Castro ilmoitti eilen, että Kuuban ilmatorjuntatykistö voi ampua alas Kuuban ilmatilassa lentävät tiedustelulentokoneet. Tänä aamuna ilmoitettiin Yhdysvaltain taholta, että se voinee määrätä aseistetut hävittäjäkoneet saattamaan tiedustelukoneitaan Kuuban yllä.

Dynamiittilastissa oleva laiva liekkien vallassa

Miesten oli sammutusyrityksistään huolimatta jätettävä laiva; myrsky vaikeutti pelastustöitä

Hamilton, Bermuda. — Kovassa myrskyssä räjähdyksen vuoksi palamaan syttyneen, räjähdysainelastissa olevan kreikkalaisen rahtilaivan, Captain Georgen miehistö joutui jättämään laivansa torstai-iltana kun liekit lähestyivät sitä osaa laivassa, missä on dynamiittilasti Paikalta saapuneen tietojen mukaan on viisi miestä saatu pelastetuksi mutta toisten kohtalo on vielä tuntematon.

Laivassa tapahtui räjähdys keskiviikkoiltana ja se sytytti rajun tulipalon kannenalaisessa lastiosastossa. Miehistö taisteli kuumeisesti palon sammuttamiseksi, ja myöhemmin dynamiittilastin hävittämiseksi ennen kuin liekit pääsevät dynamiitti osastolle.

Kapteeni George Karemezizz ja hänen 24-henkinen miehistönsä joutui käymään tätä taistelua liekkien rajua voimaa vastaan kovassa myrskyssä, joka aiheutti 30—60 jalkaa korkean aallokon.

Pelastuslaivat lähtivät kiireesti onnettomuuspaikalle. Yksi niistä, Virginia, tiedoitti radioitse, että se oli yrittänyt päästä Captain Georgen rinnalle, mutta oli vaurioitunut yrityksessään.

Toinen pelastuslaiva, Trinity Navigator, tiedoitti, että ensimmäinen pelastusvene laskettiin mereen torstaina kello 4.58 ip. ja siitä oli saatu pelastetuksi viisi miestä. Epävirallisten tietojen mukaan yksi pelastusvene, missä oli 4 tai 5 miestä, on kateissa.

Californialaisen Blue Star Shipping Corp. palveluksessa oleva Captain George otti lastinsa New Orleansista marraskuun 3 pnä. Se pistäytyi sen jälkeen yhdysvaltalaisissa satamissa Houstonissa, Tex. sekä St. Maryssa ja Savannahissa, Ga. ja lähti sieltä Atlantin poikki Välimerelle. Sen lastina oli dynamiittia ja rikkiä.

Laivasta lähetettiin ensimmäisen SOS hätäsanoma keskiviikkona, klo 10.30 illalla.

International Paper-yhtiön voitot lisääntyneet

Toronto. — International Paper-yhtiö ilmoitti tällä viikolla, että sen voitot olivat lisääntyneet syyskuun 30 päivänä päättyneen kolmen kuukauden aikana siitä mitä ne olivat vastaavana aikana viime vuonna. Mainitun kolmen kuukauden aikana yhtiö sai nettovoittoa $14,815,274 eli 35 senttiä osaketta kohden verrattuna viime vuoden vastaavalla ajalla saamaansa $14,605,905:iin eli 34 senttiä osaketta kohden.

Tanskalaiset kaupat kieltäytyivät myymästä Etelä-Afrikan tuotteita

Esberg, Tanska. — Yksitoista osuuskauppaa täällä ilmoitti tällä viikolla, että ne eivät tule enää myymään Etelä-Afrikan tuotteita koska Etelä-Afrikan hallitus seuraa rotusyrjintäpolitiikkaa.

Häätökäsky 16 hengen perheelle $500n verorästistä

Ottawa. — Valtuuston jäsen Ellen Webber sanoi eilen, että hän yrittää korjata kaupunginvirkailijain "typerän" toimenpiteen niiden pakkoluovuttaessa ja myydessä 16-henkisen perheen kodin saadakseen $500 verorästit.

Koti myytiin viime viikolla $1,300:lla ja perhe jonka jäsenistä 12 on alle 16 vuoden ikäisiä, on määrätty lähtemään kadulle tänään.

Valtuusmies Webber sanoi, että kaupungin virkailijain toimenpiteen johdosta perhe voi olla pakoitettu etsimään apua köyhäinapuvirastolta ja siinä tapauksessa kaupunki joutuu käyttämään sen ylläpitoon paljon enemmän kuin sen $500, jonka se sai tällä tavalla.

"Haluan, että perheen omaisuus palautetaan", sanoi hän.

Jean Baptiste Martin rakensi kodin viisi vuotta sitten kun perheen aikaisempi koti paloi. Hän lyhensi uutta kotiaan vastaan ottamaansa $5,400 kiinnityslainaa $70:llä kuukaudessa, mutta ei kyennyt maksamaan kaupungin veroja vuosilta 1960 ja 1961. Hän joutuu edelleen lyhentämään kiinnityslainavelkaansa vaikka hänen kotinsa takavarikoitiin ja myytiin.

Metsämies kuoli hevosen potkusta

Fort William. — 34-vuotias Anthony Jurisa, Fort Williamista, joka sai hevosen potkun Hudsonin lähettyvillä metsätöissä ollessaan, kuoli täkäläisessä sairaalassa tiistaina.

Tämä täysikasvuinen kotka löydettiin äkettäin voimakkaista siivistään pahoin risukkoon takertuneena lähellä Winnipegiä Manitobassa. Amie Bernard, joka toimitti lintujen kuninkaan Winnipegin eläinsuojelulaitokselle, näyttää kuinka suuri oli linnun siipienmitta.

Canadan sabattilaki ristiriidassa maan oikeuksienlain kanssa

Ottawa. — Kaksi hamiltonilaista keilaradan pitäjää on ilmoittanut suunnitelmastaan pyytää Canadan korkeinta oikeutta antamaan päätöksen, että Canadan Lord's Day-laki (sunnuntailaki) taistelee vastaan Canadan oikeuksienlain kohtaa, jossa taataan uskonnonvapaus.

Walter Robertson ja Fred Rosetanni, jotka hoitavat Hamilton Centre Bowl liikettä pyytävät ensi maanantaina oikeudelta jotta heille annettaisiin oikeus vedota heille annetuista tuomioista.

Mr. Robertson ja mr. Rosetanni, jotka ovat American International Bowling of Canada-yhtiön palveluksessa, tuomittiin viime helmikuussa tuomari W. R. Morrisonin puheenjohdolla käydyssä oikeudenkäynnissä maksamaan kumpikin $25 sakkoa ja oikeuden kulut keilaradan aukipitämisestä sunnuntaina. He esittivät vetoomuksen Ontarion vetoomusoikeudessa, mutta se hyljättiin.

Miesten lainopillisen neuvonantajan, torontolaisen John J. Robinetten ilmoitetaan esittävän korkeimmalle oikeudelle vain sen väitteen, että Lords Day-laki ei ole sopusoinnussa oikeuksienlain kanssa.

Hamiltonilaisen kunnallisen säädöksen mukaisesti keilaradat voivat olla auki sunnuntaisin kello 1 ja 6 välillä. Mr. Robertsonin ja mr. Rosetannin ilmoitetaan avanneen keilaradan ovet kello 9 aamulla tammikuun 14 päivänä.

Mr. Robinetten oikeudelle jättämissä asiapapereissa sanotaan, että kysymykseen siitä josko Lords Day-laki on ristiriidassa oikeuksienlain kanssa liittyy tärkeitä kysymyksiä laista ja lakipykälien tulkinnasta.

Asiapapereissa sanotaan, että mainitulla lailla pakotetaan nekin ihmiset hyväksymään sunnuntaitoimintojen uskonnollinen merkitys, joiden uskonnolliset käsitteet sallivat heidän osallistua sellaisiin toimintoihin, jotka tämän lain nojalla kielletään. Tästä syystä, viittaa lainopillinen neuvonantaja, laki on ristiriidassa Canadan oikeuksienlain kanssa.

Laki, sanotaan näissä papereissa edelleen, voidaan luokitella lainlaadinnaksi, jolla pakotetaan huomioimaan sunnuntai puhtaasti vain sen uskonnollisen merkityksen pohjalla.

Mr. Robinett sanoi esityksessään korkeimmalle oikeudelle, että lisäksi canadalaiset kunnioittavat sabattia monella eri tavalla, ja edelleen, että he eivät ole kaikki samaa mieltä edes siitä mikä päivä on sabatti.

Asiapapereissa sanotaan, että lain voimalla pakoitetaan huomioimaan sunnuntai puritaanisena kristillisenä juhlapäivänä ja pätee niin ei-kristinuskoisiin kuin kristinuskoisiinkin nähden sekä niihin, joiden uskonnollisten käsitteiden mukaisesti sunnuntai ei ole mikään sabatti, joten nästä syistä laki on ristiriidassa oikeuksienlain kanssa.

Ydinaseita Canadan asevoimille?

Swift Current. — Konservatiivinen liittoparlamentin alahuoneen jäsen Jack McIntosh sanoi täällä eilen, että NATO voimien palveluksessa olevat canadalaiset asejoukot tullaan varustamaan ydinaseilla samalla tavalla kuin muutkin NATOn palveluksessa olevat asejoukot.

Swift Current—Maple Creekin vaalipiiriä edustava McIntosh sanoi Canadan Legionalle, jotta oli tultu käsittämään jotta maan turvallisuutta ei voida taata mahdollisimman suuressa määrässä ilman ydinaseita.

Kuitenkin Ottawasta saapuneessa tiedotuksessa kerrotaan, että puolustusministeri Douglas Harkness oli kieltänyt maanantaina parlamentin alahuoneessa jotta olisi annettu mitään vakuutuksia Canadan asevoimien varustamisesta ydinaseilla seuraavan vuoden kuluessa.

NATO-laitoksilla vieraileville Canadan parlamentin jäsenille oli ilmoitetusti sanottu jotta päätös Canadan asevoimien aseistamisesta ydinaseilla oli tehty jo v. 1958.

Mainittuna vuonna tehtiin päätös Canadan ilmavoimien eskaaderien muuttamiseksi puolustusvoimista hyökkäystiedusteluvoimiksi.

Lumirenkaat tai ketjut pakollisia vuoristotiellä

Calgary. — Aikaisemmin ilmoitettiin, että halki Canadan kulkevan maantien Rogersin solan osa pidetään auki tänä talvena. Tällä viikolla ilmoitettiin kuitenkin, että autoilijoilla on oltava joko lumirenkaat tai ketjut enennkuin heidän sallitaan käyttää tätä osaa maantiestä. Ketjujen suhteen on määräys, että niiden on oltava mukana vaikka ei välttämättömästi paikallaan renkaitten päällä.

Intian asejoukot hyökänneet kiinalaisten asemia vastaan

New Delhi. — Eilen (torstaina) ilmoitettiin, että Intian asejoukot olivat aloittaneet hyökkäyksen kiinalaisia joukoja vastaan Intian koillisessa osassa. Ilmoitus toimenpiteestä annettiin Intian puolustusministeriön toimesta.

Puolustusministeriön tiedonannossa sanottiin, että tuntematon määrä kiinalaisia asevoimien jäseniä oli kaatunut.

Intialaiset joukot hyökkäsivät tiedonannon mukaan kiinalaisten asemia vastaan lähellä Walongia noin 15 mailia Burman rajalta ja ryhtyivät hyökkäystoimenpiteisiin myös kiinalaisten hallussa olevaa Jangin kylää vastaan lähellä Rhutanin rajaa.

Puolustusministeriön puhemies sanoi, että intialaiset eivät olleet kärsineet mitään menetyksiä. Viimeisimmät tiedot kertovat, että taistelu jatkui edelleen Walongin lähellä. Puolustusministeriö ilmoitti, että intialaiset olivat lähettäneet alueelle vain "vahvistetun partiojoukon". (Toiset tiedot kertoivat huomattavista joukoista).

Puhemies ilmoitti samalla, etä intialaiset joukot ovat aseistettuja brittiläisillä ja yhdysvaltalaisilla aseilla.

Pääministeri Nehrun ilmoitetaan lähettäneen kolmisivuisen vastauksen Kiinan pääministeri Chou Enlain marraskuun 4 päivänä esittämään ehdotukseen asejoukkojen molemminpuolin takaisin vetäytymistä ja neuvottelujen sen jälkeen alkamisesta rajakiistan ratkaisemiseksi. Ulkoministeriön kieltäytyi ilmoittamasta Intian pääministerin vastauksen sisältöä.

Haasteryntäystulos on nyt $7,338.55

Torstai-iltaan mennessä saapui jälleen Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi kymmenkunta uutta lahjoitusta ja niiden katteeksi sievoinen rahasumma, $83.00 sekä huomattava määrä uusia haasteita. Suurkiitos lahjoittajat!

Kun huomioidaan aikaisemmin Vapaudessa ja Liekissä julkaistut erät, silloin saadaan yhteistulokseksi $7,338 55. Alin tavoite, $8,000.00, on siis vielä käsivarren ulottuman päässä, mutta tämä päämäärä lähenee kuitenkin joka päivä.

Lehden kotiseutu, Keski-Ontarion alue, nousi tässä katsauksessa kokonaistulojensa perusteella kolmannelle tuhannelle dollarille, sillä mainitun alueen yhteistulos on nyt $2,049.29. Toisella tilalla on edelleen Pohjois-Ontarion alue, $1,217.36 tuloksella ja kolmannella sijalla Etelä-Ontarion alue 1,127.50 tuloksella. Muiden alueiden yhteistulokset ovat seuraavat: Länsi-Ontario $888.65; British Columbia $616.50; Quebec $223.75; Alberta $79.00; Manitoba ja Sask. $31.00 ja ulkomaat $15.00.

Lahjoituksia ja uusia haasteita muille sanavapauden ystäville saapui seuraavasti:

MR. JA MRS. VICTOR LEPPÄAHO, Vananda. B. C., vastaavat $5.00 "Kulkuri Kassun" ja Martti Kotomäen haasteisiin ja haastavat kaikkia, joita ei vielä ole haastettu, tekemään samoin.

ABEL RAJALA, Rouyn, Que., lahjoittaa $2.00 Vapauden hyväksi.

A. PELTONEN, Bourkes, Ont. lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin rahastoon ja haastaa Risto Viitalan, Tarzwellista, Ont. jatkamaan haastetta.

V. H. LAPPALAINEN, Toronto, Ont. vastaa $3.00 K. Kujanpään haasteeseen.

SYLVIA JA E. LÖPPÖNEN, Toronto, Ont. lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja toivovat, että kaikki myöhäiset maksavat kunniavelkansa.

VÄINÖ LAINE, Toronto, Ont. vastaa $3.00 Eino Hakalan haasteeseen ja haastaa seuraavat: Hebe ja Arnold Kujala ja Antti Jaavanainen, Torontosta, Ont.

HELENA MÄKINEN, Toronto, Ont. lahjoittaa $3.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastaa seuraavat: Sanni Mäki ja Liisi Tillman, Beaver Lake, Ont.

MRS. ANNI NUMMI, Nairn Centre, Ont. vastaa $1.00 mrs. Helmi Pakan ja mrs. Helen Espelandin haasteisiin ja toivoo, että kaikki "Matti"-myöhäiset tekevän samoin. Kiitos haasteista!

W. HAKANEN, North Bay, Ont. vastaa $2.00 Alina ja Sam Rautasen haasteeseen ja toivoo, että kaikki toiset myös vastaavat saamaansa haasteen Vapauden ja Liekin hyväksi.

CSJ:n KESKI-ONTARION ALUETOIMIKUNTA, Sudbury, Ont. lahjoittaa $50 00 Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi ja turvaamiseksi ja vetoaa samalla alueen osastoihin, jäseniin ja kannattajiin: tehkäämme osaltamme kaiken voitavamme, että haastekampanjan alin tavoite, $8,000, tulee täytetyksi ja ylitetyksi, sillä vain siten voimme taata lehtiemme esteettömän ilmestymisen, sanavapauden säilymisen, seuraavan vuoden ajaksi.

URHO LÄHDE, Ladysmith, B. C. vastaa $2.00 Eini ja Vic Niemen haasteeseen. Kiitos haasteesta!

TIMO MASANEN, South Wellington, B. C. vastaa $2.00 Milja Sillanderin haasteeseen Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastaa kaikki toisetkin eläkevaarit ja -muorit vastaamaan vointinsa mukaan.

Tässä katsauksessa	$ 83.00
Aikaisemmin Vapaudessa julkaistu	6,165.05
	6,248 05
Liekin lahjoitukset	1,090.50
YHTEENSÄ	$7,338.55

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi
Telephones: Office OS 4-4264 — Editorial OS 4-4265
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Ltd., 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translations free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

TILAUSHINNAT

Canadassa: 1 vk. $8.00	6 kk. $4.25	USA:ssa: 1 vk. $9.00	6 kk. $4.80
	3 kk. 2.50	Suomessa: 1 vk. 9.50	6 kk. 5.25

Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

Häntä heiluttaa koiraa

Alahuoneen istunnon harkittavaksi viime maanantaina esitetty kysymys "Grey Cup"- (jalkapallo-) ottelusta edustaa meidän mielestämme jotakin niin nurinkurista tapausta, ettei sellaista voi tapahtua missään muussa maailman kolkassa kuin Canadassa ja ehkä Yhdysvalloissa. Se on kirjaimellisen tarkasti verrattavissa siihen, jos "häntä heiluttaisi koiraa", eikä päinvastoin, kuten tavallisesti on asia.

KIISTAN ALKU

Kysymys on, kuten sanottu jalkapallon Grey Cup-ottelun televisiointioikeudesta. Tämä ottelu pelataan joulukuun ensimmäisenä päivänä ja se saa perinteellisesti suurten kansanjoukkojen huomion puoleensa — mutta ei siitä huolimatta luonnollisestikaan kaikkien canadalaisten kiintymystä.

Saatujen tietojen mukaan Canadian Football League, joka pelin järjestää, antoi saamansa korkeimman tarjouksen perusteella tämän pelin televisiointioikeuden yksityisomistuksessa olevien canadalaisten TV-asemien oikeudeksi täysin tietoisena siitä, että ko. yksityisten omistamia (CTV Television Network Ltd.) TV-asemia on (tietääksemme) vain kuudessa kaupungissa.

Canadan kansallisesti omistettu yleisradio (CBC) oli alahuoneen istunnolle annettujen tietojen mukaan tarjonnut tämän pelin televisiointioikeudesta $125,000 sillä varauksella, että ko. ottelun järjestäjät voivat myydä pelin lähetysoikeuden myös yksityisesti omistetulle CTV:lle. Toisena vaihtoehtona oli yleisradiomme tarjonnut pelin televisiointioikeudesta $175,000 sillä ehdolla, että CBC saa siihen yksinoikeuden.

Yksityisesti omistettu CTV tarjosi tästä pelioikeudesta kuitenkin korkeamman hinnan — ja sitten ruvettiin kovapaineisen mainostuskampanjan suojassa ja turvassa vaatimaan, että Yleisradion TV:n täytyy ottaa peli televisioitavakseen muualla, paitsi ei niillä paikkakunnilla, missä on yksityisesti omistettuja TV-asemia. Kaiken lisäksi vaadittiin, mikäli me asiaa ymmärrämme, että CBC:n pitäisi julkaista vielä ne mainostuksetkin, minkä perusteella CTV aikoi pelistä rahaa leipoa itselleen! CBC ei sitä hyväksynyt.

Tämän tilanteen ratkaisemiseksi Board of Broadcast Governors antoi korkean omakätisen päätöksen, että kansallisesti omistetun CBC:n täytyy suostua Grey Cupin pelin televisiointiin yksityisesti omistetun ja paljon pienemmän CTV:n sanelemilla ehdoilla, sitä pikkuseikkaa lukuunottamatta, että CBC:n kaikki TV asemat välittäisivät sen ohjelman huolimatta siitä, onko paikkakunnalla myös yksityisesti omistettu TV-asema vai eikö ole. Toisin sanoen sen perusteella pakotettaisiin kaikki TV:tä sinä päivänä seuraavat canadalaiset katselemaan Grey Cup-peliä, huolimatta lainkaan siitä, haluavatko he sitä tai ei — jos eivät nimittäin ole siinä "onnellisessa" asemassa, että voisivat siksi päiväksi kääntää tollottimensa jollekin amerikkalaiselle asemalle.

Selvää tietenkin on, että CBC ei voinut tällaista päätöstä hyväksyä — ja siitä nyt kiistanalainen keskustelu sanomalehtien palstoilla, alahuoneen istunnossa ja yksityisperheissäkin.

* * *

HIEMAN TAUSTAHISTORIAA

Johtuen siitä kun Canadan on pinta-alaltaan äärettömän suuri maa, kenellekään yksityisomistajalle ei tullut mieleenkään sellaista ajatusta, että hän tai hänen yhtiönsä ryhtyisi kehittämään kansallista TV-verkostoa.

Sillä alalla tehty — ja erittäin kallis — pioneerityö on kokonaisuudessaan suoritettu valtion varoilla — siis veronmaksajain varoilla. Mutta niin pian kun suurpääoma näki TVn kehittyneen maassamme siihen pisteeseen, että siitä olisi saatavissa voittoilumahdollisuuksia, nostatettiin propagandasota CBC:tä vastaan ja samalla on mainostettu yksityisesti omistettujen TV-asemien ja niiden muodostaman verkoston kaikkiparantavaa voimaa, tai jos ei aivan sitä, niin ainakin "kilpailun" edullisuutta.

Tässä maassa on äärettömän vaikutusvaltaisia voimia, jotka haluaisivat antaa kaikki "rahantekomahdollisuudet" TV:sta yksityisomistajille ja painaa — sen tekemästä raivaustyöstä huolimatta — CBC:n lapsipuolen asemaan niin, että se palvelisi vain sellaisia paikkoja ja sellaisia ohjelmia tämän "teollisuuden alalta", kuten rahamiehet sanovat, joista ei ole tulioja eikä voittoilun mahdollisuuksia.

Lainkaan epäilemättä voidaan siis sanoa, että nyt riehuva kampanja Grey Cup-pelin televisioinnista on osa tästä laajemmasta kampanjasta.

Toisaalta on ilman muuta selvää, että Canadan TV-ohjelmisto saisi suorastan tyrmäysiskun, jos yksityisten omistama TV-verkosto saisi maassamme ylivoiman, sillä niitä ei kiinnosta rahtuakaan kotimaisen kulttuurin kehittäminen ja kotimaisen ohjelmiston valmistaminen. Ne ostaisivat, kuten olemme nähneet yksityisesti omistettujen TV-asemien tekevän, mahdollisimman halpoja, iankaikkisen vanhoja Hollywoodin filmejä ja muuta samanlaista roskaa ohjelmistokseen.

Siksi olisi meidän mielestämme jokaisen ajattelevan ja aikaansa seuraavan henkilön seisottava horjumatta kansallisesti omistetun CBC:n ja sen TV-verkoston puolella yksityisesti omistettuja TV-asemia vastaan.

Tämä ei tietenkään tarkoita sitä, etteikö CBC:n verkostossa olisi vikoja ja heikkouksia. Onpa tietenkin. Mutta kysymys onkin siitä, haluammeko me alati parantaa TV-ohjelmistoamme, vai alistetaanko TV-verkosto kokonaan ala-arvoisen roskan välittäjäksi vain siksi, että jotkut rahamiehet voisivat senkin "liikehomman" perusteella kahmia mahdollisimman paljon dollareita pankkitilillensä.

KADET IRTI CBC:sta

Kaiken ylläolevan perusteella me liitymme niihin hyvää tarkoittaviin canadalaisiin, jotka sanovat, että kädes irti CBC:sta.

Tämä ei suinkaan tarkoita sitä, että suhtautuisimme kielteisesti esim. Grey Cup-otteluun, vaikka se onkin ammattilaispeli ja sellaisenaan luokiteltu virallisestikin viihdytysohjelmaksi eikä urheiluksi. Miljoonat canadalaiset seuraavat kuitenkin sitä ottelua ja heille olisi varattava tilaisuus siihen.

Mutta selvää on, että jos Grey Cup-ottelun järjestäjät haluavat myydä televisiointioikeuden jollekin muulle, kuin CBC:lle, niin he ovat myös vastuussa siitä, että enemmistö pelistä kiinnostuneista canadalaisista ei sitä näe.

Jos taas ottelun järjestävät eivät pyri mihinkään sivutavoitteisiin — esimerkiksi CBC:n toiminnan vaikeuttamiseen — silloin he eivät luonnollisesti voi ottaa CTV:n tarjousta lukuun siitäkään huolimatta, vaikka saisivat siltä vähän paremman hinnan kuin CBC:ltä.

Toivokaamme siis, että liittohallitus ja parlamentti palauttaisivat Board of Broadcast Governors järjestykseen sanomalla, että "häntä ei voi heiluttaa koiraa" — —eikä sellaista teerenpeliä voida liioin hyväksyä.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Ed Oksanen, Port Arthur, Ont., täyttää perjantaina, marraskuun 23 päivänä 65 vuotta.

Uuno Erickson, Nolalu, Ont., täyttää sunnuntaina marraskuun 18 päivänä 55 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

YLEISÖN KIRJE

TIETAMATTOMYYS

Noin kaksi kolmasosaa maailman ihmisistä ei tiedä mitä he tekevät. Kaksi kolmasosaa Ontarion asukkaista ei tiedä kuka on Ontarion pääministeri. Kolme neljäsosaa ei tiedä onko meillä konservatiivitai liberaalihallitus. Kuinka voimme odottaa heiltä mitään apua maailman rauhantyössä. Meillä on siis suuri työ edessämme saada ihmiset eroittamaan ystävät ei ystävistä. Meidän pitäisi oppia olemaan kaikille kohteliaita ystävyydessä. Meidän tulisi muuttaa kylmä kohteliaisuus lämpimäksi, ei imarteluksi. On vaikeata esittää asioita oikein ymmärrettävällä tavalla, mutta niin uskomatonta kuin se onkin, on vaikea käsittää kuinka kouluja käyneetkin voivat olla niin yksinkertaisia luullen että rauha säilyy ainoastaan asevoimien avulla. Ja että vain Pohjois Amerikassa on semmoinen järjestys ja laki, joka antaa arvoa rauhalle, että täällä on ihmisiä jotka haluavat rauhaa, että ainoastan uskoviset ja rikkaat haluavat elää rauhassa ja mitä he sanovat vapaudeksi, siinä ei ole mitään korjaamista.

Jos edes osa näistä ihmisistä saisi semmoista koulusivistystä ja tietoa, että kaikilla työtätekevillä ihmisillä olisi oltava samanlaiset toimeentulomahdollisuudet kaikkialla maailmassa. Mutta semmoista ei kuule juuri muilta kuin valistuneilta työläistovereilta. Mutta kaikista työtätekevistä työläisistä on vielä kaksikolmasosaa omaa toimeentuloaan vastaan vain siksi, ettei hän sallisi työtoverinsa pääsevän omien tulojensa tasolle, vaikka hän myöntäisikin sen, että samasta työstä sama palkka, niin jos se on suinkin mahdollista joillakin keinoin saada toverinsa menot suuremmiksi omiaan niin se antaa hänelle tyydytyksen. Vuosikymmeniä samoissa työpaikoissa hyvin kurjilla palkoilla työskentelevät jotkut työläiset kaikilla mahdollisilla tavoilla koettavat ansaita toisen toverinsa kustannuksella. He ovat sokeita näkemään sitä, että täten he tekevät karhunpalveluksen omalle asialle ja itselleen, mutta työnantajilleen he lisäävät tuloja ja eripuraisuutta ihmisten välille.

—Jussi.

Bonn. — Entinen poliisipäällikkö Wilhelm Döring tuomittiin lauantaina 6 vuoden pakkotyöhön avustamisesta joukkomurhissa Neuvostoliiton alueella ollessaan SS-upseerina.

Häntä syytettiin osavastuusta 667 juutalaisen ja 16 vajaakykyisen lapsen surmaamiseen.

Döringin asianajaja oli pyytänyt vapaustuomiota, koska Döring oli toiminut pakonalaisena.

Oi sinä ihana vapaus!

Torontolaisen Vapaa Sanan yhä tapiseeratessa sivujaan Suomen äärioikeuston keulakuvan, herra Junnilan sapekkailla sydämenvuodatuksilla Suomen kansan pahuutta ja turmeltuneisuutta vastaan otamme mekin vapauden lainata porilaisten kansandemokraattien äänenkannattajasta, Satakunnan Työ-lehdestä, seuraavan paljonpuhuvan kuvauksen siitä, kuinka hatarilla oksilla Suomineidon vapaudet todellisuudessa nyt ovat:

Suomi on vapaa maa. Täällä hongat humisevat vapaudesta, täällä kosket kuohuvat vapaina, täällä puhutaan juhlissa vapaudesta ja täällä lauletaan isänmaallisia lauluja vapaudelle. Täällä itikat ja sittsontiaiset möyrivät ja tönkeilevät ja pörisevät vapaina ja täällä ihmiset nautiskelevat länsimais skandinaavista vapautta . . .

Ei sentään! Ei ihan niin. Vapauden valkoiseen paitaan on ilmestynyt paha läikkä, nuo kommunistit ja kansandemokraatit, koko vasemmistolainen työväenliike. Ovat hävyttömät lianneet Vapaus-neidon vitivalkoisen vaipan — mokomat kin diktatuuriolenno !

* * *

Voi, miten vapaa suomalainen kapitalisti olikaan vielä 30-luvulla. Ei ollut sellaisia harmeja ja murheita kuin nyt. Sen kuin lekottelit nahkanojatuolissa tai kylpylässä tai rakastajattarien vuoteissa ja silloin tällöin vetäisit nimesi shekkiin. Oli suojeluskunnat ja lapuanliikkeet ja muut, jotka huolehtivat siitä, että kukaan ei häirinnyt tätä ihanaa vapautta, tätä dynaamis-konservatiivisat yhteiskunnallisen tilan tasapainoa. Jos halusit nostaa tulojasi saadaksesi kahmituksi enemmän pääomia uusia tehtaita varten, panit vain pikkunilkit tehdassaliin ilmoittamaan, että palkkoja lasketaan niin ja niin paljon. Eikä kukaan pannut vastaan . . . Ah, eikö se ollut vapautta!

Etteikö työläinen olisi ollut tuolloin vapaa? Tottahan toki. Hänellä oli vapaus valita kolmen tien välillä, siitä piti dynaamis konservatiivinen yhteiskuntamuoto huolen. Hän oli kolmen tien risteyksessä ja vapaa, ah, niin vapaa kulkemaan mitä tietä tahansa. Yksi tie vei tehtaaseen, toinen vankilaan ja kolmas hautausmaalle . . .

Se oli vapauden ajan huippukohta. Se oli vapauden vuosisadan kultainen kymmenluku.

* * *

Mutta sitten tämä isiltä peritty länsimais-skandinaavinen vapaudentila häiriintyi. Vasemmistolainen työväenliike sai oikeuden toimia vapaasti. Mitä tapahtui. Nämä ryöttinät ryhtyivät rajoittamaan vapautta! Kuvitelkaa — vapautta!

Ei ollut enää kapitalistilla semmoisia vapauksia kuin kultaisella kymmenluvulla. Ei käynyt päinsä noin vain alentaa palkkoja, ei passannut hääräillä asiassa kuin asiassa miltei mielensä mukaan ja täysin vapaasti. Täytyi ruveta ottamaan huomioon työväenliikkeen mielipide. Eikä semmoinen ole enää vapautta, vaan vapauden rajoittamista. Vapaus?neito sai valkoiseen paitaan ensimmäisen sontafläkin.

Eikä ollut työläinenkään enää yhtä vapaa liityttyään ammattiosastoon ja ruvettuaan tappelemaan palkkojensa ja työehtojensa puolesta. Ei ole mitään vapautta se, kun kieltäydytään käyttämästä yhteiskunnan tarjoamia vapauksia, kieltäydytään kulkemasta osoitettuja teitä ja ruvetaan harjoittamaan diktatuuria ja korpilakkoilua ja muuta kamalaa.

* * *

Kapitalistit ja kansanedustajat ovat olleet niitä harvoja tässä suloisessa Suomen maassa, jotka ovat voineet itse päättää tuloistaan. Mutta niinkuin näkyy alkaa vapaus heidänkin kohdaltaan olla lopussa. Työväenliike rajoittaa jo joukko voimallaan kapitalistien vapauksia melko tavalla ja aivan äskettäin olemme saaneet havaita, että joukkojen ääni kykenee rajoittamaan myös kansanedustajien vapautta.

Mennä viikolla tasavallan kansanedustajat päättivät korottaa omia palkkojaan yhtä roimasti kuin he olivat korottaneet vähän aikaisemmin suuripalkkaisten virkamiesten palkkoja. Mutta sepä ei ollutkaan niin yksinkertaista. Kansandemokraatit olivat eri mieltä, ettei valtion varoja hassata ylellisyyslisien maksamisen, vaan käytetään nekin varat hyödyllisemmin — esimerkiksi niiden pienviljelijöiden auttamiseen, joiden pellot ovat joutuneet kadon kohteeksi. Ja vaikka oikeistolaiset kansanedustajat asian alkuvaiheissa painoivatkin väkisin läpi päätöksen huimista palkankorotuksista, oli heidän tarkistettava kantansa sen jälkeen, kun kuulivat kansan äänen. Ihmiset pelloilla ja koneiden ääressä huomasivat, että kansandemokraatit olivat jälleen oikeassa. Ihmiset ilmaisivat mielipiteensä ja kansanedustajien oli tunnustettava, etteivät he olekaan niin vapaita kuin olivat kuvitelleet. Heidänkin on otettava huomioon kansan ääni.

* * *

Oi paitaasi, sinä Vapaus-neito! Tuskin siitä enää valkoista kohtaa löytyy. — Erkki Olavi.

Miljoonan ihmisen mielenosoitus

Peking — Miljoona laulavaa kiinalaista marssi sunnuntaina Pekingin kaduilla kantaen julisteita ja punaisia lippuja jättiläismielenosoituksessa, jonka tarkoituksena oli tukea Kuubaa.

Vielä pimeän tullessa suuret mielenosoittajajoukot virtasivat Kuuban lähetystön edustalle kaikilta suunnilta. Valonheittäjät valaisivat lähetystörakennusta ja sen ulkopuolella olevaa katua, ja työläiset pystyttivät julisteita, joissa oli Kuubaa tukevia iskulauseita, sekä Kuuban johtajien kuvia kaikkialle kaupunkiin.

Jo aikaisesta aamusta alkaen virtasi valtava työläisten, ylioppilaiden, talonpoikien ja koululaisten joukkoja laulaen ja lippuja heiluttaen kaikista kaupunginosista kohti Pekingin itäosassa sijaitsevaa Kuuban lähetystöä marssiakseen sen ohi.

Yhteen aikaan ulottui kymmenen miehen levyinen mielenosoittajien jono lähetystöltä kolmen kilometrin päähän "Taivaallisen rauhan torille", ja myös toisella taholla kaupungissa mielenosoittajien kulkueet olivat melkein yhtä pitkiä.

"Kansainvälinen" ja kuubalaiset laulut kajahtivat kovaäänisistä joka puolelta kaupungista, ja mielenosoittajat huusivat iskulauseita "Kuuba kyllä — jenkit, ei", "Kuolema amerikkalaisten hyökkäykselle" ja "Me tuemme varauksetta Castron vitt ä vaatimusta".

Guantanamossa "hermoillaan"

Guantanamon tukikohta, Kuuba. — Huolimatta siitä, että Kuuban kriisi on lieventynyt Neuvostoliiton poistettua ohjuksensa saarelta Yhdysvaltain maajoukot työskentelevät kuitenkin kuumeisesti muuttaakseen Karabian meren avainasemassa olevan tukikohtansa aseistetuksi linnoitukseksi.

Teitä raivataan, betonisuojia ja hiilisäiliöitä rakennetaan, tyksitöasemien kaivauksia pannaan toimeen ja raskaita aseita tuodaan paikalle.

Kaliforniasta ja Yhdysvaltain itärannikolta siirretyt merijalkaväen sotilaat työskentelevät täydessä taisteluvalmeudessa ja vaikuttaa siltä kuin olisivat valmistautuneet olemaan saarella määräämättömän ajan.

Keskipitkän matkan tykkejä, 60 tonnin panssarivaunuja, panssaritorjunta-aseita ja kranaatinheittajiia on asetettu asemiin teiden varsille ja tukikohdan ulkopuolella oleville kallioille.

Merijalkaväen sotilaiden keski-ikä on 19 vuota, ja monet heistä ovat ilmeisen hermostuneita etulinjan ollessa muutamin paikoin joidenkin metrien päässä heidän asemistaan. Kaksi sotilasta ampui tovereitaan, joita he eivät voineet erottaa pimeässä. Yksi sotilas menetti jalkansa saatuaan osuman.

Joukko lehtimiehiä saapui tukikohtaan viime viikonlopun aikana. Heitä varoitettiin liikkumasta yksinään alueella, koska "nämä hermostuneet nuorukaiset" voivat ampua varoittamatta.

Kaikille teille on asetettu raskaasti aseistettuja vartiojoukkoja, ja vieläpä sotilaspapitkin kulkevat iltasin aseet mukanaan.

Canadalaiset sikojenkasvattajat voisivat olla kiinnostuneita uudesta laitteesta, joka on kehitetty Saksassa. Kuvassamme elektrooninen laite, jolla voidaan mitata kuinka paljon sian pinnan alla on rasvaa ja kuinka paljon rasvattomia kerroksia. Laitteella voidan myös valikoida siitostarkoituksiin parhaiten kelpaavat siat.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Naisten forum kasvatuskysymyksistä

Rudyard Kipling, maailman ehkä imperialistisin runoilija, sanoi aikoinaan, että itä on itä ja länsi on länsi eivätkä ne koskaan kohtaa toisiaan. Näitä Kiplingin sanoja lainasi Eugenie Cotton lausuessaan päättäjäissanoja Brysselissä kolmen päivän aikana koolla olleessa naisten konferenssissa, jossa vastoin tätä väitettä itä ja länsi sekä maantieteellisessä että poliittisessa mielessä olivat kohdanneet toisensa. 120 naista 32 eri maasta oli kolmen päivän aikana keskustellut kasvatuksesta kansojenvälisen ystävyyden ja ymmärtämyksen hengessä. Neljättä liuskaa pitkä päätöslauselma oli juuri käyty läpi kohta kohdalta ja päädytty yhteiseen kannanilmaisuun, joka tyydytti sekä Michiganin yliopiston dosenttia Elsie Bouldingia että neuvostoliittolaista pedagogian tohtoria Maria Kolmakovaa samoin kuin Mme. Rameshwari Nehrun henkilökohtaista edustajaa ja argentiinalaista pedagogiikan professoria Delia Eteheverryä.

Kokouksen koollekutsujana oli Kööpenhaminassa v. 1960 pidetyssä naisten kansainvälisessä konferenssissa perustettu "Liaison Bureau" — jonka puhemieshistöön kuuluvat m. paitsi edellämainitut Mme. Cotton, joka on naisten kansainvälisen demokraattisten liiton puheenjohtaja, ja Mme. Nehru. Indonesian terveydenhuoltoministeri Hurusjati Subandrijo, Italian naisliiton puheenjohtaja Mme. Sandeschi Scelba, Neuvostonaisten komitean puheenjohtaja Nina Popova, tunnetun amerikkalaisen miljoonikon Cyrus S. Eatonin puoliso, Kansainvälisen Työjärjestön alaosaston entinen johtaja ranskatar Marguerite Thibert ym.

Päätöslauselman laatiminen ei edes ollut vaikeata, mikä oikeastaan on ihmeellistä ajatellen läsnäolijain lähtökohtien erilaisuutta.

Useilla on omia "keppihevosiaan" joita he pitävät probleeman ratkaisun ytimenä. Hollantilainen C. M. Burger esimerkiksi oli vannoutunut esperantisti, joka katsoi, etä kansainvälisen kielen yleistäminen ja sen tekeminen pakolliseksi oppiaineeksi on ratkaisevaa kansainvälisen yhteisymmärryksen saavuttamisessa. Hänen esityksessään oli joukko esimerkkejä, täten saavutetuista tuloksista. Niiden joukossa vilahti kaksikin kertaa Suomen nimi: Somerossa on jossakin koulussa jo jonkin aikaa opetettu oppilaille esperantoa ja todettu, että seuraavana vuonna alkanut saksan kielen opiskelu on sujunut sen jälkeen helpommin. Esperanto on vienyt yhteen myös matkailun merkeissä ja antanut mahdollisuuden keskusteluihin toisten maiden nuorten kanssa. Ranskatar, M. M. Eyguem puhui, jos mahdollista vielä innokkaimmin urheiluun. liikunnan ja etenkin kansantanssien mahdollisuuksista kasvattaa kansainvälistä ymmärtämystä. Puhuja kyllä muisti mainita, että eräät urheilulajit ja kilpailut (jalkapallo esimerkiksi) kylläkin saattavat päinvastoin nostattaa valtavasti kansallistunnetta ja siten päinvastoin syventää kuilua. Etenkin ranskan kieltä puhuvissa Euroopan maissa laajahkoksi levinneen nykykoululiikkeen edustajat puolsivat tätä koulumuotoa ymmärtämyksen levittäjänä ja Genevessa toimivan kansainvälisen koulun entinen johtajatar Marie-Therese Maurette oli vakuuttunut tämän opetusmuodon erinomaisuudesta samassa tarkoituksessa.

. . . ENSIN ON POISTETTAVA NALKA

Latinalaisen Amerikan — Uruguayn, Chilen, Argentiinan ja Bolivian — edustajat, jotka olivat opettajia tai kirjailijoita, korostivat kaikki yhtäpitävästi sitä, että heidän maissaan on ennen kaikkea saatava luoduksi mahdollisuudet kaikkien lasten koulunkäyntiin. Ensin on poistettava nälkä, vasta sitten voidaan puhua kasvatuksesta, sanoi prof. Etcheverry, joka esitteli UNESCOn suojeluksessa tämän vuoden maaliskuussa Santiago de Chilessa pidetyn läntisen pallonpuoliskon koulukonferenssin esittämiä tosiasioita. Tässä konferenssissa oli todettu, että latinalaisen Amerikan maissa on kaikkiaan 15 miljoonaa lasta jotka eivät käy koulua ja että aikuisistakin on 40 pros. lukutaidottomia. Lukuvuonna 1956—57 sai kouluikäisistä lapsista vain 58 prosenttia kouluopetusta. Kouluakäyvienkin kohdalla opetusaika usein rajoittuu vuoteen tai pariin, koska vanhempien köyhyys pakottaa heidät ottamaan lapsensa koulusta pois ansiotöihin. Hänen luomaansa yleiskuvaa täydensi omalta osaltaan chileläinen opettajatar Maurella ja uruguaylainen psykologian ja pedagogiikan professori. Viimeksimainittu totesi mm., että opetuksen täydellinen puuttuminen tai sen jääminen vajaaksi aiheuttaa sen, etteivät lapset ymmärrä ja tunne maailmaa, jossa he elävät. Heidän ympäristönsä kasvattaa heissä aggressiota ja jännitystä, sen sijaan, että lapsen kehyksenä tulisi olla huolenpidon ja hyväntahdon ilmapiiri. Uruguaylainen professori katsoi myös sarjakuvakirjojen rikkaruohoston edistävän lukutaidottomuutta ja jännityssarjamuodossa lisäävän aggressiota. Pedagogina hän piti suositeltavana maailman lastenkirjojen festivaalin järjestämistä.

"MUSTAN AFRIKAN" PUOLESTAPUHUJA

"Musta Arfikka ei oikeastaan ollut edustettuna. Vain Nigeriasta oli mukana afrikatar, joka sanoi olevansa vain "tavallinen opettaja" ja tyytyi tervehdyksen esittämiseen. Mutta sitä innokkaammin puhui "mustan Afrikan" puolesta ranskalainen Andree Clair, joka ajanylityksiä ja puheen johtajan nuijaa uhmaten kertoi toiminnastaan Nigerin vastasyntyneen afrikkalaisvaltion koululaitoksen luomiseksi. Tukeva rouva Clair, jonka varsinaisena ammattina on lasten kirjojen kirjoittaminen, on palkkautunut Nigeriin, jossa lukutaitoisuus lienee maailman alhaisin — vain muutama prosentti. Kouluja ei ole, varoja ei ole, ei kirjoja ja lisävaikeutena on maan asukkaiden paimentolaiselämä. Ajatelkaa, että tilanne on sellainen, että ranskalaisen, ei nigerilaisen, on järjestettävä niin kirjat, koulut kuin opettajatkin! Mme Clair huudahti. Vuonna 1960 vain vajaa viisi prosenttia lapsista kävi koulua eikä ensi vuodenkaan suunnitelmissa luku kohoa 7 pro-

PÄIVÄN PAKINA

Ainoastaan "hunttareille"

Tämä juttu on tarkoitettu ainoastaan eränkävijän, eli "hunttarien" luettavaksi. Se on vastaus viikon alussa saapuneeseen kirjeeseen, missä sanotaan mm:

"Oli kiva lukea 'muusi-juttusi' yhteydessä esitettyjä tilasto- ja muita tietoja, vaikka parempi olisi ollut, jos olisit pannut vähän enemmän varsinaisia numerotietoja. (Tänään lähti yksityiskirjeessä taulukko, mistä tiedot oli otettu. — K.) . . . Onko sinulla vastaavanlaisia tilastoja peurojen painoista, ja jos on, voisitko uhrata yhden palstan meidän hunttarien asialle?"

Samassa kirjasessa (Ontario Fish and Wildlife Review) on laajahko raportti useiden vuosien ajalla suoritetuista peurojen punnituksista ja niiden tietojen perusteella julkaistut yksityiskohtaiset taulukot.

Mainittakoon kuitenkin, että viime viikolla tiedoitettiin jostakin Montrealin lähettyviltä, saadun 298 paunaa painanut urospeura. Kun yleisesti otaksutaan, että "metsässä puhdistettu" peura menettää neljänneksen elävästä painostaan (suolet ja muut sisukset sekä veri) niin ylläsanotunlainen peura on painanut metsässä kulkiessaan lähes 400 paunaa. Se oli todella peurojen peura, eikä siis lainkaan ihme, vaikka sitä mainostettiin mahdollisena "maailmanennätyksenä" painonsa puolesta.

Kaikki tämän kirjoituksen yhteydessä käytetyt painomääritelmät ovat "metsässä puhdistettujen" peurojen painoista ellei toisin määritellä. Niissä on siis huomioitu ruhon lisäksi jalat, pää, sarvet jne., mutta ei sisuksia.

Mainitussa kirjasessa on taulukko useammaltakin alueelta, mutta tässä nyt käytettävät tiedot ovat Luoteis-Ontariosta. Tilastot on otettu vv. 1951—61 suoritettujen punnitusten ja tarkastusten perusteella.

Ko. tutkimuksen perusteella peura menettää kuten sanottu, noin neljänneksen painostaan kun se "puhdistetaan metsässä". Toisin sanoen. jos "metsässä puhdistettu" peura painaa 150 paunaa, sen "elävä paino on noin 200 paunaa. Ja toisaalta tutkimus osoittaa, että 200 paunan (elävästä painosta) peurasta tulee lihaa 106 paunaa.

Tutkimuksen kohteena oli ollut useita kymmeniä, eri-ikäisiä peuroja. Pienin Ontariossa punnittu urosvasikka oli painanut (metsässä puhdistettuna) 42 paunaa. Suurin (2½ vuotias urospeura) 288 paunaa.

Tutkimus osoittaa, että urospeurat kasvavat sekä nopeammin että kauemmin kuin naaraspeurat. Ja nyt voimmekin siis ottaa varsinaisia tilastotietoja ensin uroksista:

½ vuotiaita oli tutkittu 88 päätä. pienin painoi 42 paunaa, suurin 88 paunaa, keskimäärin 69.6 paunaa.

1½ vuotiaita 56 päätä: pienin painoi 60 paunaa, suurin 145 paunaa, keskimäärin 114.7 paunaa.

2½ vuotiaita 23 päätä; pienin 135, suurin 201 ja keskimäärin 160.1 paunaa.

4½ vuotiaita 36 päätä: pienin 178, suurin 288, keskimäärin 211.1 paunaa.

Naaraspeurojen paino on tietenkin huomattavasti pienempi;

1 vuotiaita 86 päätä, pienin 48, suurin 93, keskimäärin 66.6 paunaa.

1½ vuotiaita 45 päätä, pienin 78, suurin 120, keskimäärin 102.8 paunaa.

2½ vuotiaita 30 päätä; pienin 98 suurin 138, keskimäärin 118.8 paunaa.

4½ vuotiaita 34 päätä; pienin 103, suurin 185, keskimäärin 128.1.

Taulukossa on enemmänkin — myös vanhempien peuroja koskevia tietoja, mutta kun 4½ vuotias peura, niin uros kuin naaraskin, on näiden tilastojen mukaan raskain, niin emme halua käyttää numerotietoja sen enempää.

Monet lehtemme lukijat, kuten ontariolaiset "hunttarit" yleensä, ovat kuitenkin valittaneet sitä, että peurakunta on pienentynyt siitä, mitä se oli muutamia vuosia sitten. Jotkut "pettyneet" eränkävijät ovat ilmaisseet sellaisenkin käsityskannan, että he eivät mahdollisesti enää "tuntisikaan peuraa", jos sattuisivat sellaisen näkemään, sillä niin harvinaiseksi on se tullut. Toiset taas ovat vain käyneet pikapäin metsässä ja saaneet heti lihakuorman kannettavakseen.

Tasan eivät siis käy onnen lahjat sen paremmin Tapion karjan haussa, kuin muissakin riennoissa.

Yhtenä syynä peurakunnan vähenemiselle ainakin täällä Sudburyn seudulla on mainittu sopivan ruoan väheneminen. Toisena syynä on kovat, paksulumiset talvet. Yleisesti kuitenkin uskotaan, että peurojen määrä tulee täälläkin lisääntymään.

Mikäli ylläolevat tilastotiedot antavat tyydyttävän vastauksen tähän meille esitettyyn kysymykseen, silloin on tällä palstalla misuksen ja Pietilän lisäksi ainakin yksi tyytyväinen lukija.

— Känsäkoura.

senttiä korkeammaksi. Mme. Clairillä oli myös rotujen välisen ystävyyden aikaansaamiseksi eräs ehdotus: olisi aina pukeuduttava maan tavalla ja siten osoitettava veljeyttä.

ELOKUVA- JA KIRJAKESKUS

Belgian opetusministeriön edustaja ja UNESCOn työvaliokunnan entinen varapuheenjohtaja Louis Verniers, joka jaksoi istua mukana kaikki kolme päivää, käytti puheenvuoron, jossa hän puhui nuorison elokuvakeskuksesta (Center International du Film pour la Jeunesse), elimestä joka on perustettu UNESCOn toimesta. Sen alaisena toimii nykyään 15 vastaavaa kansallista keskusta, joiden kautta hyviä nuorisofilmejä on saaavissa. Monsieur Verniers kehui erikoisesti tshekkiläistä elokuvantuotantoa, joka on muistanut nuorison tarpeita. Hänen sanomansa osanottajille oli velvoitus huolehtia siitä, että omaan maahan tulee perustetuksi tällainen keskus, mikäli sitä ei vielä ole olemassa, samalla kun muutenkin on syytä kehittää vielä kovin kapeaa nuorisofilmituotantoa erilaisin tukitoimenpitein. Monsieur Verniersin ajatus sai paikan myös päätöslauselmaan, jossa kehotetaan keskustan muodostamiseen ja vedotaan UNESCOn tukeen. Päätöslauselmassa katsotaan myös, että samanlainen järjestöverkosto olisi luotava myös lastenkirjallisuuden merkeissä huolehtimaan siitä, että lapsille ja nuorille tarkoitetun kirjallisuuden henki edistää kansojenvälistä veljeyttä.

H. AHMALA.

— Kaasun ja nestemäisen aineen välisen rajan on todettu olevan miltei täydellisen äänimuurin, sillä siitä heijastuu 99 pros. ääniaalloista.

AJANVIETE-LUKEMISTA

SUOMEN viikko- ja kuukausijulkaisuja saatavana kirjakaupastamme

"APU"
No. 39—41
Irtonumeron UUSI HINTA 35c
Postitse lähetettynä 40c

"Valitut palat"
Marraskuun numero
Irtonumeron hinta 35c
Postitse 40c

Neuvostoliitto
Kerran kuussa ilmestyvä kuvalehti
Saatavana No. 64—65
HINTA 25c — Postitse 35c

"Viikonloppu"
Irtonumeron HINTA 25c.
Postitse lähetettynä 30c.

"Veitikka"
Humoristis-satiirinen aikakauslehti
Irtonumeron hinta 35c
Postitse 40c

Vauhdikasta ja jännittävää piristystä antaa jännityslukemisto

"Seikkailukertomuksia"
lukijoilleen joka viikko.
Irtonumeron HINTA 25c.
Postitse lähetettynä 30c.

"SEURA"
No. 40—42
Koko perheen lehti
Irtonumeron HINTA 40c
Postitse lähetettynä 45c

"Kotiliesi"
No. 14—15—18—20
Irtonumeron HINTA 40c
Postitse lähetettynä 45c

"EEVA"
Lokakuun numero
Nykyaikaisen naisen lehti
Irtonumeron HINTA 50c. Postin kautta lähetettynä 55c.

"Kuvaposti"
No. 32—33—34—35—36—37—38 39—40—41—42
Irtonumeron HINTA 40c
Postitse lähetettynä 45c

"Uusi Kuvalehti"
No. 31—34—35—36—38—39—40
Irtonumeron hinta 40c
Postitse lähetettynä 45c

"Suomen Kuvalehti"
31—32—33—34—35—36—37—38 39—40—41
Irtonumeron HINTA 40c
Postitse lähetettynä 45c

Seuratkaa ilmoitustamme, sillä joka viikko saapuu uusia irtonumeroita yllämainituista viikkojulkaisuista. Lähettäkää irtonumerotilauksenne osoitteella:

Vapaus Publishing Company Limited
100 Elm St. West, Sudbury Ontario
P.O. Box 69

NL:n jääkiekkojoukkue saapui tiistaina tänne

Kaksikymmentä neuvostoliittolaista jääkiekkopeluria saapui lentoteitse Brysselistä Montrealiin tiistai-iltana, aloittaakseen yhdeksän ottelun kilpailumatkansa Canadan eri kaupunkeihin.

Tätä Neuvistoliiton maajoukkuetta vastassa oli Montrealin lentokentällä Kansainvälisen Jääkiekkoiluliiton canadalainen presidentti, Bob Lebel ja mainitun liiton Ottawan piirin sihteeri Cecil Duncan.

Vierailevan joukkueen valmentajat Arkady Tshernyschov ja Anatoli Tarasov olivat lausunnoissaan varovaisia joukkueensa mahdollisuuksista. "Viimekertaisella Canada vierailulla meidän joukkueemme oli kilpailukykyisempi", sanoi toinen heistä, selittäen, että "joukkueen jäsenet ovat nyt nuorempia mutta myös voimakkaimpia miehiä, joilla on hyvä voiton halu."

Neuvostoliiton joukkueen miesten keskinkertainen ikä on 24 vuotta ja vain 5 heistä on aikaisemmin vierailut Canadassa.

JOUKKUEEN KOKOONPANO

Neuvostoliiton maajoukkueen kokoonpano on seuraava: Maalivahdit Boris Zaitsev (Mosk. Dynamo) ja Viktor Konovalenko (Gorkin Torpedo), puolustajat Aleksander Ragulin ja Eduard Ivanov (Armeijan joukkue), Vitali Davydov ja Vladimir Danilov (Moskovan Dynamo), Viktor Kuzkin (Armeijan joukk.), hyökkääjät Jevgeni ja Boris Maijorov sekä Vjatsheslav Starshinov (Moskovan Spartak), Aleksander Almetov ja Konstantin Loktev (Armeijan joukkue), Viktor Jakushev (Lokomotiv), Stanislav Petuhov, Vladimir Jurzinov ja Juri Volkov (Moskovan Dynamo), Anatoli Drozdov (Armeijan joukkue), sekä Valentin Kozin (Lokomotov). Joukkueen valmentajina toimivat Arkadi Tshernyshev ja Anatoli Tarasov.

Neuvostoliiton jääkiekkoilijat kohtaavat parhaat canadalaiset joukkueet, jotka ovat useita kertoja puolustaneet Canadan värejä MM kilpailuissa ja olympialaisissa.

Ennen matkalle lähtöä joukkueen valmentaja Arkadi Tshernyshev sanoi: — Edessäolevat ottelut ovat epävirallisia. Näissä otteluissa voimme tarkistaa, miten sujuu joukkueemme yhteispeli. Erityisesti on varmistettava, että puolustajien rintama kestää. Pyrimme luonnollisesti näyttämään mahdollisimman tehokasta jääkiekkoa.

Jussi kokeilee "come backin" vaikeutta

Helsinki. — Juhani Järvisen "come backista" — paluusta on jo jonkin verran puhuttu, mutta onnistuuko se? Juhani Järvinen vastasi viime sunnuntaina häneltä tätä kysyttäessä:

— Sitä on vaikea sanoa. Yleinen mielipide tuntuu olevan, että se on "kiven takana". Minäkin haluan kokeilla miten hankalaa se on ja keväällä sitten voin vastata siihen.

Suomen Luisteluliiton taholta oli järjestetty tilaisuus, jossa liiton puheenjohtaja Eino Pajunen luovutti Juhani Järviselle Kansainvälisen Luisteluliiton lähettämän diplomin Järvisen Squaw Valleyssä saavuttamasta 1500 metrin maailmanennätyksestä. Paikalla olivat myös viime vuonna Suomen ennätyksiä tehneet tai sivunneet Keijo Tapiovaara ja Jouko Jokinen.

KAUKALOKIN PAREMPI KUIN RULLALUISTELU

Entä mitä mieltä tämän hetken huippumiehemme ovat kaukaloharjoittelusta?

— Kyllä tekojääradalla harjoittelu on lähempänä totuut'a kuin rullaluistelu, toteaa Jussi. Luisteluharjoittelu on aina parempaa luistelulle, mutta kaukalossa voi hioa kuitenkin korkeintaan vain tyyliä.

Ja ovatko helsinkiläiset luistelijat käyttäneet tekojäätä hyväkseen?

— Olen ollut siellä parikolme kertaa viikossa aamuisin, kertoo Tapiovaara.

— Entä Jussi?

— Olen ollut siellä hieman useamminkin, sanoo Järvinen ja lisää kun häneltä vielä kysytään lähempiä lukuja": — Viime viikolla olin kuusikin kertaa ennen työhön menoa, mutta aikaisemmin pistäydyin keskimäärin kolme kertaa viikossa.

Oletteko jo lähettäneet

Joulu- ja uuden vuoden tervehdyksenne Vapauden joulunumeroon?

Jos ette ole, niin valitkaa erikoiskehyksessä oleva tervehdys, joita on $2.00 ja $3.00 hintaisia, kirjoittamalla nimenne ja osoitteenne valitsemaanne tervehdysmalliin ja lähettäkää se maksun kanssa Vapauden konttoriin tai antakaa paikkakuntanne asiamiehelle.

HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
toivotamme kaikille ystävillemme!
(Nimi)
(Osoite)
Hinta $2.00

Hauskaa joulua ja hyvää uutta vuotta
toivotamme kaikille ystävillemme ja tuttavillemme!
(Nimi)
(Osoite)
Hinta $3.00

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
P.O. Box 69, Sudbury, Ontario

"Leijonat" kynittiin Norjassa 4—3

Oslo. — Norja voitti 4—3 Suomen jääkiekkomaaottelun ensimmäisessä osassa maanantaina Oslossa Jordal Amfilla.

Maanantain erät päättyivät Norjan hyväksi 3—0, 1—1 ja 0—1.

Ruotsi selvisi Israelista 4—0

Tel Aviv. — Ruotsi voitti Israelin maalein 4—0 maiden välisessä jalkapallomaaottelussa maanantaina. Tel Avivin Ramat-Gan-stadionilla yli 40,000 katselijan todistaessa tapahtuman. Ensimmäisellä peliajaksolla Ruotsi teki puolet ottelun maaleista ja johti siten tauolla 2—0.

Puolan nyrkkeilijöillä vastavierailu Japaniin

Varsova. — Puolan nyrkkeilijät ovat viimeisten 40 vuoden aikana suorittaneet 120 virallista maaottelua, joista 76 on päättynyt voittoisasti, 19 tasapeliin ja 25 tappioon.

Ensimmäistä kertaa matkustaa Puolan nyrkkeilymaajoukkue nyt Japaniin ottelemaan. Kamppailu suoritetaan joulukuun 1. päivänä Tokiossa. Viime vuona vastaava yhteenotto suoritettiin Varsovassa, jossa vieraat hävisivät yhteenoton selvästi 14—0. Ottelut käytiin tällöin vain seitsemässä allmmassa painoluokassa, mutta tä'llä kerralla on mukaan kelpuuotettu myös keskisarja.

Toronton kuulumisia

Toronto. — Miesten päivälliset on Don haalilla sunnuntaina, marraskuun 18 päivänä.

Paavo Kaarto loukkaantui maanalaisella työmaalla saaden jalkaansa luumurtuman. Hän on hoidettavana, jalka kipsissä, General sairaalassa, toisella lattialla huoneessa No. 205. Miestä voi käydä tervehtimässä arkena kello 11—9 illalla.

Don haalilla on lattia liukas ja soitto hyvä, joten tanssi käy kuin itsestään. Tanssitaan jatkuvasti lauantaisin joulukuun 1 päivästä lähtien.

Lehtiemme levitystyö pitäisi ottaa oikein vakavan harkinnan alaiseksi, että saataisiin mahdollisimman paljon uusia tilaajia. Samalla olisi hyvä seurata myös paikallisia ilmoituksia, sillä niistä näkee, mistä on saatavissa hyvää tavaraa jouluksi ja muulloinkin.

Kuten on kerrottu, Don haalilla on erikoinen perheilta, marraskuun 25 päivänä, alkaen kello 4 ip.

Liina Kivinen on Western sairaalassa South 2 Bathurst kadulla. Hän voi ottaa vastaan vieraita.

Suurjuhla-ohjelmiston harjoitteluun ryhtyvään kuoroon olisi haluttaan rajaton määrä uusia laulajia. Tervetuloa. — N.

— Yleisesti otaksutaan koiran olevan ihmisen ensimmäinen kotieläin, mutta tälle luulolle ei ole mitään arkeologisia enempää kuin muitakaan päteviä todisteita.

Markkinakemut ja päivällinen Clinton-haalilla

Vancouver. — Vaikka asiasta on jo aikaisemmin ilmoitettu, haluamme muistuttaa vieläkin niistä markkinariennoista, joita naiset valmistelevat kovalla kiireellä tehden käsitöitä ja varaten kaikenlaista tavaraa. Pyydämme siis yleisöä ottamaan tämän arvokkaan tilaisuuden huomioonsa.

Kello 5 iltapäivällä tarjoillaan Clinton haalilla maukas laatikkopäivällinen. Aterian jälkeen alkaa huutokauppamyynti jms.

Muistakaa siis saapua suurella joukolla Clinton haalille 1 päivänä joulukuuta, kello 5 iltapäivällä — joululahjojen ostoon ystävillenne. Siellä tavataan. — Aina.

St. Catharinesiin tulee pidettyjä vieraita Torontosta

St. Catharines. — Torontolainen sekakuoro Finlandia ja sen rinnalla toimiva soittoyhtye tulevat vierailulle tänne St. Catharinesiin marraskuun 24 päivänä. Pidettäänpä tämä tilaisuus mielessä. Lähemmin ensi tilassa.

— U.

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur. — Kaupungin koululautakunnan kokouksessa viime tiistaina luettiin Ken MacGrayn sähke, pyytäen eroa puheenjohtajan ja lautakunnan jäsenyydestä, koska oli siirtynyt vakituisesti uuteen työpaikkaan Torontossa. Puheenjohtajaksi hänen tilalleen valittiin Eric Peterson. Seuraava kokous täyttää Macgrayn paikan koululautakunnassa. Äänestysjärjestyksessä seuraava varajäsen on A. T. Hill.

* * *

Täkäläiset leipomot ovat nostaneet 24 unssin leivän hinnan 23 sentistä 24 senttiin. Perusteluna selitettiin, että jauhojen ja muiden raaka-aineiden hinnat ovat nousseet. Leivän hinta kotiin tuotuna on sama kuin kaupoissakin.

* * *

Maitovartin hinnan nostamisesta on keskusteltu jo pitkän aikaa, mutta maakuntahallituksen tahoita ei ole suostuttu hinnan nostamiseen, ilmoitettiin viime perjantaina pidetyille Thunder Bay osuusmeijerin osakkeenomistajain kokoukselle, joka pidettiin täällä CSJ:n osaston haalilla.

* * *

Pääkallon, joka löydettiin viime kuun alkupuolella North Branchen tien varrelta on Ontarion oikeusministeriviraston tutkimuksen tuloksena ilmoitettu olevan jonkun intiaanin. Vaikka leukaluun oikean puoleinen osa on poissa, niin ei pääkallo ollut mitenkään rikkoutunut ja uskotaan sen olevan 20 — 30 vuotisen miespuolisen henkilön, selittää viraston edustaja Sulo Hautanen.

* * *

Ulkopuolella oleville ihmisille on tullut sellainen käsitys, että suunniteltu tie Port Arthurin ja Fort Williamin kaupunkien ohittava liikenteelle täytyy kulkea kaupungin sivuitse. Se on harhaanjohtava käsitys, sillä huomattava osa siitä kulkee kaupunkien kautta. Ensimmäinen urakka CPRn radan ja Intercity-alueen yli sillan rakentamisesta on myönnetty torontolaiselle Keen Construction Co. Lt., selitti viime maanantaina Ontarion lainlaatijakunnassa oleva Fort William edustaja John Chapple.

— ATH.

RIKSIN SARJAN KIRJOJA

Gunnar Widegren: Neiti aurinkoinen
249 sivua Hinta nid. $1.00

Sigrid Boo: Kyökin puolella
202 sivua Hinta nid. $1.00

Sulo-Veikko Pekkola: Ihmisten kiusana
260 sivua — Hinta nid. $1.00

Berta Ruck: Nykypäivien maantieritari
256 sivua Hinta nid. $1.00

Rex Beach: HOPEAPARVI
Seikkailuromaani
266 sivua — Hinta nid. $1.00

CARL HAENSEL: Matterhornin valloittajat
Tosiromaani
184 sivua — Hinta nid. $1.00

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
Box 69 Sudbury, Ontario

Havaintoja Burks Fallsin ja Sprucedalen ympäristöstä

Burks Falls, Ont. — Olen monasti ajatellut, että miksi ei kukaan kirjoita Vapauteen täältä Burks Fallsin seudulta — sillä onhan tämä yksi vanhempia metsätyöläisten asutuskeskuksia Ontariossa. Täällä on vieläkin asukkaitta jotka ovat suoraan Suomesta tulleet tänne. Täällä he ovat rakentaneet kotinsa, raivanneet peltonsa, kasvattaneet ja kouluttaneet lapsensa. Nyt ovat tyhjät koulurakennukset muistuttamassa ajasta, jolloin täälläkin on ollut lapsia, jotka aikuiseksi varttuaan ovat lähteneet maailmalle koettamaan onko leipä siellä helpommassa mitä se on vanhemmilla ollut raivatessaan metsään peltojaan.

On sentään joku poikkeustapaus, että poika tai tyttö on jäänyt tänne vanhempiensa työtä jatkamaan. Ja mikä onkaan sen kauniimmin tehty kun hoivata iäkkäitä vanhempiaan? Mutta monellakin lapsella on ollut pakko lähteä muualle ansaitsemaan oman leipänsä.

Olen nyt neljän vuoden ajan katsellut tätä paikkakuntaa ja ajatellut, että nuo esiraivaajavanhukset, jotka täällä vielä elävät maistaan, ovat kuin nuo kovanpuun kannot; ovat taipuneet mutta eivät taittuneet.

Jos tänne tulee vierailijoita niin he voivat ajatella, että millä täällä ihmiset elävät? Niin ajattelin itsekin kun tänne muutin. Silloin vasta huomasin, että olen liian vanha farmaamaan. Niin leipäni olen joutunut muualta hankkimaan.

Koetan nyt selostaa tämän farmiympäristön työoloja. Pieni osa asukkaita elää farmauksella, kasvattaa vähän viljaa, juurikasveja ja pitää muutaman lehmän, lähettäen kerman kaupunkiin. Siitä he saavat viikottain jonkun dollarin käyttörahoja. On joku lihakarjan kasvattajakin, mutta suuria nuo tulot eivät ole. Ne farmarit, joilla on vielä metsää jälellä ovat paremmalla puolella; itse kun tekevät paperipuut ja tukit ja myös ajavat ne, niin tulot ovat vähän paremmat. Mutta melkeinpä sen saa työpalkkoihinsa laskea. Vähän siinä jää puulle hintaa, sillä isojen sahojen ja paperipuuyhtiöiden edustajat eivät välitä mitä työntekijä ja puiden omistaja saa, kun vain dollarit kasaantuvat sinne missä niitä on ennenkin kasassa.

* * *

Sitten minkäänlaista yhteistoimintaa tai järjestöä täällä ei suomalaisilla ole. Joskus on tosin toiminut Canadan Suomalaisen Järjestön osasto koko vilkkaasti, mutta sekin toiminta on loppunut. Haali myytiin vain kolme vuotta sitten. Ihmiset ovat tulleet vanhaksi, matkat ovat pitkiä ja monellakaan ei ole muita kulkuvälineitä kuin kesällä jalkakyyti ja talvella sukset. Ja mitä on jälellä nuoria ihmisiä, heillä on omat seuransa ja menonsa, jossa on englanninkieli pääkielenä.

Yksinpä täältä maaseudulta ovat kirkotkin hävinneet. Mutta tuolla Burks Fallsin ja Sprucedalen kylissä on niitä senkin edestä; saa vielä valitakin jos haluaisi joskus vaihtaa uskontoaan.

Jäi vielä mainitsematta yksi pääelinkeino täällä. Se on joulupuiden kasvatus, ja nyt onkin parhaillaan joulukuusien ja -mäntyjen katkaisu käynnissä "hunttauksen" kanssa kilpaa! Kumpiakin joulupuita ja metsänriistaa on kaadettu viimeisen viikon ajalla ja pyssyt paukkuvat täyttä päätä vielä tämän viikon ajan. Joulupuiden katkaisu loppuu vasta puolivälissä joulukuuta.

* * *

Uudistuksia tämän kuluneen neljän vuoden ajalakkin on tebty useampia: uusi kesäkämppä tuonne järvenrantaan ja myöskin valtion viinakauppa.

Tiet täällä pidetään hyvässä kunnossa kesällä ja talvella. Myöskin on moneen taloon saatu sähkövalaistus, että radiot ja TV:t toimivat kuten muuallakin. Posti kulkee 3 kertaa viikossa.

* * *

Nyt sitten muutama sana ilmoista. — Kesä oli kuiva mutta muuten kaunis. Syksy on ollut yhtä kuiva. Lunta satoi noin 3 tuumaa, mutta se meni pois ja nyt kai tämä on sitä intiaanien kesää.

Luontonsa puolesta tämä seutu on karua, mutta samalla myöskin kaunista, sillä täällä on suurimmaksi osaksi vaahterametsää, joka antaa kaikki sateenkaaren värit syksyllä.

Tämä kirjoitukseni on ensimmäinen Vapauslehteen mutta saa sitten nähdä miten tästä selvän saavat siellä toimituksessa.

Terveiset kaikille Vapauden lukijoille ja tovereille ympäri Canadan mutta erikoisestikin Waldelle ja Jennylle Sarniaan. Kiitos kaikille, jotka ovat käyneet minua täällä katsomassa. Toveriterveisin.

— Otto.

Seurapiirineitonen syytteessä miehen murhasta

Boston. — Parempiin seurapiireihin kuuluvaa, eli huomatussa asemassa olevaa bostonilaisperheen jäsentä, 21-vuotiasta Suzanne Clift'ia vastaan nostettiin keskiviikkona syytös ensiluokan murhasta rakastajansa tapon johdosta neitosen makuuhuoneessa.

Myös Cliftia syytetään siitä, että hän on ampunut kuoliaaksi Zyrichissä, Sveitsissä nyt asuvan tunnetun italialaisperheen 27-vuotiaan pojan, Piero Brentanin.

Brentanin alaston ruumis, joka oli peitetty vain lakanalla, löydettiin lokakuun 3 päivänä miss Cliftin makuuhuoneesta, isoäitinsä asunnosta.

Miss Cliftiä — nlminäyttelijä Montgomery Cliftin veljentyttöä — syytetään myös luvattomasta ampuma-aseen kannosta.

Miss Clift matkusti lentäen kahden päivän kuluttua tapon jälkeen Etelä-Amerikkaan ja sieltä takaisin. Hänet pidätettiin Massachusettsin yleisessä sairaalassa, minne hän oli mennyt psyykillistä eli henkistä mielenhoitoa hakemaan.

Poliisit sanovat, että vaikka miss Clift myöntää suorittaneensa ampumisen, hän kieltäytyy kuitenkin esittämästä mitään perusteluja. Mutta hänen lainopillinen avustajansa, Claude B. Cross sanoi noin pari viikkoa sitten, että miss Clift on raskaana.

JOULU- JA UUDEN VUODEN TERVEHDYKSENNE

VAPAUDEN joulunumeroon

joka ilmestyy kahdessa erässä — joulukuun 15 ja 18 pnä.

Teillä on mainio tilaisuus Vapauden joulunumeron palstoilla toivottaa **HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA** ystävillenne ja tuttavillenne kautta Canadan. Tavallisten tervehdysten hinnat vaihtelevat 50 sentistä dollariin.

Kerääjän nimi ....

Paikkakunta ....

NIMI	$	¢

Kam Kotia-kaivoksen laitteita laajennetaan

Timmins. — Kam Kotia Porcupine Mines-yhtiön presidentti G. W. Walkey ilmoitti tällä viikolla, että yhtiön laitoksia laajennetaan $2,200,000 arvoisesti. Kaivos sijaitsee 22 mailia länteen täältä.

Hän sanoi, että laajennustyöt suoritetaan kesäkuun v. 1964 mennessä. Suunnitelman mukaisesti suurennetaan malmimyllyn kapasiteetti 1,500 tonniin päivässä nykyisestä 1,000 tonnista ja kaikkia kaivoslaitteita laajennetaan.

Alueella on löydetty uusia malmimuodostumia, joiden löytöjen johdosta on päätetty siirtyä kuilukaivosmenetelmään avokaivoksen asemesta.

Violamac Mines-yhtiö omistaa 96¼ prosenttia Kam Kotia osakkeista.

Teologian professori eroaa kirkosta

Helsinki. — Helsingin yliopiston teologisen tiedekunnan dogmatiikan professori Osmo Antero Tiililä on muutamia päiviä sitten ilmoittanut Helsingin ev.lut. Vanhankirkon seurakunnan kirkkoherranvirastoon aikovansa erota ev.lut. kirkosta. Tällainen ilmoitus saa lainvoiman kuukauden kuluttua sen jättämisestä.

STT:n saamien tietojen mukaan prof. Tiililä aikoo tiistaina julkisesti perustella eropäätöstään, joka johtuu eräistä teologisista opillisista kysymyksistä.

Jättiläisteleskooppi rakenteilla N-liitossa

Moskova. — Jättiläismäinen radioteleskooppi tullaan asentamaan lähelle Serpuhovia, Moskovan lähistöllä olevaa pikkukaupunkia. Parhaillaan suoritetaan tämän valtavan laitteen ensimmäisen osan asennustöitä.

Uuden teleskoopin radiosilmän pinta-ala on kahdeksan hehtaaria ja sen avulla on mahdollista vastaanottaa merkinantoja lähes 10,000 miljoonan valovuoden etäisyydestä, ilmoittaa uutistoimisto TASS. Neuvostoliiton tiedemiehet tulevat teleskoopilla tutkimaan mm. auringon pintaa.

USA tilasi kuuraketin

New York. — Yhdyvaltain avaruus- ja ilmailuhallitus (NASA) teki keskiviikkona Grumanin lentokonetehtaan kanssa sopimuksen ensimmäisen amerikkalaisen kuukapselin rakentamisesta.

Kapseli, joka kuljetettaneen Apollo-tyyppisellä ohjuksella, tulee muistuttamaan helikopterin hyttiä. Nykyisten suunnitelmien mukaan yksi astronautti pysyttelee ohjuksessa kahden muun astronautin siirtyessä kammioon, josta he tekevät havaintojaan kuun pinnasta ennen palaamistaan ohjukseen ja edelleen sen avulla maan pinnalle.

Laskeutumiskammio muodostaa Apollo-ohjuksen kärjen. Se painaa noin viisi tonnia polttoainesäiliöiden ollessa täynnä. Siinä on kaksi moottoria, joista kumpikin pystyy toimimaan 8 — 10 minuutin ajan. Toista moottoria käytetään laskeuduttaessa kuun pinnalle ja toista lähdettäessä pois kuusta.

Kammion läpimitta on kolme metriä ja pituus n. neljä ja puoli metriä. Se laskeutuu kuun pinnalle laskeutmisjalkojen varaan, jotka se jättää jälkeensä lähtiessään kuusta ja palatessaan ohjukseen.

NASA ilmoitti, että suunnitelma kokonaisuudessaan maksaa noin 250 miljoonaa dollaria.

ILMOITUS

Täten ilmoitamme kaikille ystävillemme, että vihkiäisemme, joiden piti olla marraskuun 24 pnä Haneyssa, B.C., on sairauden takia jouduttu peruuttamaan.

CELIA HOLMES
ja
ELI JUOLA

Tervetuloa ottamaan kaunis kampaus *Jouluksi!*

Olen kotiutunut, joten otan taas vastaan kampaustyötä.

ALMA ORR
502 Spruce St. N.
Timmins Ontario
PUHELIN 4-6642

(10—17)

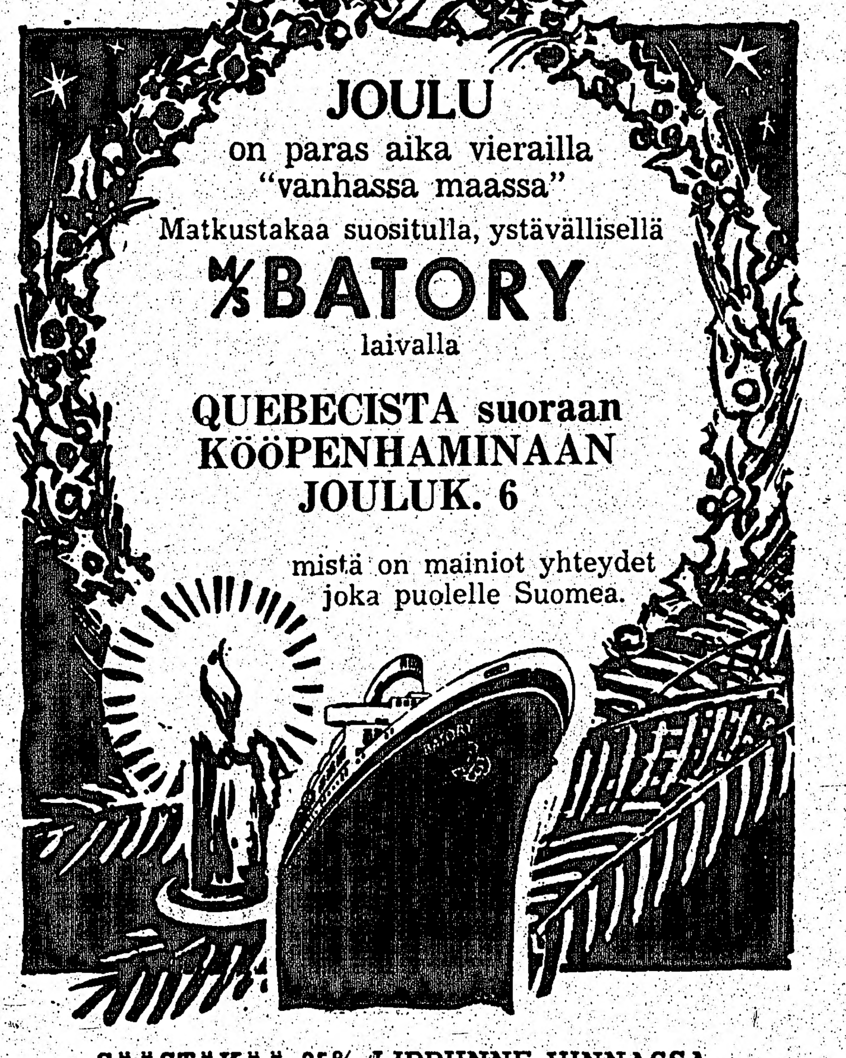

SAASTAKAA 25% LIPPUNNE HINNASSA

Erikoinen huvimatkalipun hinta — on niin alhainen kuin $341. — Turistiluokan edestakaisessa matkassa, antaen 30 päivää olla maissa, paluu takaisin Rotterdamin kautta (Hollanti), Holland America Linjan "Statendam"-laivalla tammikuun 15 pnä 1963.

1963 3 SUORAA KULKUVUOROA HELSINKIIN
Montrealista - Toukok. 3, Heinäk. 5, Elok. 16

Tehkää paikkatilauksenne NYT!

Lisätietoja ja paikkavarauksia saatte lähimmältä matka-asiamieheltä, tai

GDYNIA AMERICA LINE
220 Bay St. Toronto 1, Ont.

Gdynia American Linjaa edustaa:
VAPAUS TRAVEL AGENCY
MATKATOIMISTO
100 ELM ST. WEST SUDBURY, ONTARIO

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

OPPIKAA ENGLANTIA LEVYKURSSISTA

Tärkeä askel eteenpäin menossa tässä maassa. 2-levyinen kurssi tulee suomen- ja englanninkielisillä kirjasilla varustettuna. Samanlainen kurssi suomenkieltä opettamaan lapsillenne. Tämä on tärkeätä suomalaista kulttuurityötä keskuudessamme. Kursseja myös saatavana muille maailmankielille. Levyt ovat 33 1/3 ja 45 nopeudella. Jokainen kurssi etukäteen maksettuna $3.00. Myös kalliimpia kursseja saatavana.

KAISU ANDERSON
3002 Harding St., Oceanside, L.I., N.Y.
Puh. RO 6-9168 (1—18)

MYYTÄVÄNÄ

HYVIÄ SYÖTTÖKAUROJA, MYÖS No. 1 perunoita myytävänä. Kysykää: N. Vachon, Chelmsford, Ont., puhelin UL 5-4678. (17—24—1)

Silmäspesialisti

Sudburyn ja ympäristön lääkärien yhdistys halua ilmoittaa, että Dr. Rene Wiss avaa konttorin uudessa Duncan-rakennuksessa, 86 Larch Street, Sudbury, "Ophthalmology"-alan harjoittamista varten; Tiede, jolla hoidetaan silmien rakennetta, toimintaa ja tauteja.

Puh. OS 3-6680

MOORE'S Esso Service
Huolellinen autopalveluasema
Atlas autorenkaita, akkuja ja varusteita — Expertti autopesua
PUHELIN OS. 4-6986
Lorne ja Walnut kat. kulm. Sudbury

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori OS. 4-4014
kotiin OS. 3-0705
65 ELM STREET EAST SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN OS. 4-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. OS. 5-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Alertsin ja Visan rennot syyska baretit Finnish haalilla lauantaina, marraskuun 17 pnä. Tarjoilu alkaa kello 8; tanssit kello 9.

Laulava hotelli-näytelmän esitys Finnish haalilla sunnuntaina, marraskuun 18 pnä, alkaen klo 7 illalla.

Frank Tommilan järjestysmies vuoro Finnish haalilla lauantaina ja O. Männistön vuoro alkaa sunnuntaina 18 pnä.

Lasten suomenkielen koulu Finnish haalilla torstaina, kello 5.30 ip.

Suomalainen kirjasto avoinna Finnish haalilla keskiviikkoisin klo 7—8 illalla.

Työn Puiston sauna avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

CSJ:n Sudburyn osaston kokous Finnish-haalilla tiistaina, marraskuun 20 pnä klo 7.30 illalla. Kaikkia jäseniä kehoitetaan saapumaan kokoukseen.

CSJ:n Sudburyn osaston **miesjäsenien kokous** Finnish-haalilla perjantaina, marraskuun 23 pnä, alkaen k'o 7.30 illalla.

Näyttämön kellarin puhdistustalkoot Finnish-haalilla lauantaina, marraskuun 24 pnä, alkaen klo 10 aamupäivällä. Osaston ja näyttämön jäseniä pyydetään antamaan kättä tässä puhdistushommassa.

Orkesterin harjoitukset Finnish-haalilla maanantaina klo 7 illalla.

Hauska bingotilaisuus minkä järjestävät sekakuoro Sävel, on Finnish haalilla torstaina, marraskuun 22 pnä alkaen kello 7.30 illalla.

Sävel-kuoron bingo 22 pnä

Ensi torstai-iltana siis tk. 22 pnä kello 7.30 alkaa se Sävel-kuoron suuri jymybingo Finnish haalilla. Silloin on varmaankin jokaisella, joka tulee sinne, tilaisuus voittaa jotain, no ainakin "melkein jokaisella". Kuoron jäsenet tulevat pitämään huolta siitä, että on paljon hyviä palkintoja tässä tilaisuudessa ja kun kuoron (Sävel) jäsenet ottavat jotain tehtäväksi niin se myös tapahtuu.

Siis joukolla Finnish haalille ensi torstai-iltana.

Alavon Sauna
AVOINNA
TORST., PERJANT., LAUANT. klo 1—10.30 ip.
PUHELIN OS 5-7613
341 ANTWERP AVE. SUDBURY

SUOMALAINEN PARTURI MARTHA MAKI
KING EDWARD PARTURILIIKKEESSÄ
King Edward Hotellin alakerrassa
LUOTETTAVA PALVELU

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. OS. 4-6074
SUNOCO GASOLIINIA JA ÖLJYÄ "A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA
PUHELIN OS. 3-9596
62 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

Kabarettihilut Finnish haalilla

Urheiluväen — Alertsin ja Visan järjestämät hauska bakarettiilta on Finnish haalilla tänä lauantaina, siis marraskuun 17 pnä. Soitosta huolehtii Niilo Baston mainio orkesteri. Tarjoilu alkaa kello 8 ja tanssi kello 9 illalla. Ovilipun hinta, sisältyen siihen maukkaat voileivät, on vain $1.25 hengeltä. Tervetuloa!

Pekkarisen huumoria jokapäiväisen harmauden väliin

Tatu Pekkarisen tunnettu iloittelu on parhaimmillaan "Laulava hotelli" näytelmässä, joka esitetään Finnish haalilla sunnuntaina, marraskuun 18 pnä, alkaen kello 7 illalla.

Koko tämä näytelmä koostuu hauskoista kommelluksista ja pirteistä lauluista, jotka pitävät ylei sön hauskalla päällä alusta loppuun saakka.

Näytelmän esitys on myös luotettavissa käsissä, joten saamme siltäkin pohjalta odottaa täysipainoista nähtävää. Alkää jättäkö näkemättä tätä näytelmä nyt, sillä mitään suunnitelmia ei ole ainakaan vielä tehty sen toisintaesityksen suhteen.

Sävel-kuoron kuulumisia

Sävel-kuoron jäsenet ovat olleet alkusyksyn vähän toimettomampia kuin tavallista, mikäli osastomme toiminnat yleensä ovat kysymyksessä. Säännölliset harjoitukset on kuitenkin pidetty.

Mutta viimeisempien harjoitusten lomassa pidetyssä kokouksessa todettiin, että nyt on monta tilaisuutta tulossa. Ensinnäkin **on bingotilaisuus** torstaina, marraskuun 22 pnä alkaen kello 7.30. Kuten odottaa sopii, kuorolaiset varaavat paljon käytännöllisiä voittoja tähän tilaisuuteen.

Sitten joulukuun 2 pnä on suuret **laatikkopäivälliset** moninaisine herkkuineen. Tilaisuudessa on ajanvietettä myös, että saadaan koetella, kenellä on tarkempi käsi.

Suomen itsenäisyyspäivän vietto on tullut perinteelliseksi osastossamme, joten tänäkin vuonna sen järjestää eri toimikunnat yhdessä Sävel kuoron ollessa hyvin huomattavana tekijänä. Myös on luvassa ohjelmaa Alertsilta, orkesterilta ja useilta tunnetuilta yksilöiltä. Tämä tilaisuus on joulukuun 9 pnä.

Uudenvuoden kabaretti on myös kuorolaisten järjestettävissä ja sitä tilaisuutta varten on jo soittajatkin tilattu. Kuuluu olevan aivan uusi ja sellaisenaan viehättävä yhtye.

Muistetaanpa nyt ensi torstainen railakas bingo Finnish haalilla. Tilaisuus alkaa kello 7.30.

Joulukuun toisena päivänä on sitten saatavana monenlaisia herkkuruokia. — I kuuluttaja.

Järkyttävä perhedraama päättyi miehen kuolemaan

39-vuotias Max Kaelbel, joka uhkasi ampua vaimonsa, tytärpuolensa ja mahdollisesti oman poikansa viime syyskuun 23 pnä Nipawashing järven lähettyvillä olevassa yksinäisessä kämpässä, kuoli oman .410 kaliberin haulikkonsa panoksesta, mutta kukaan ei tiedä, miten se tapahtui.

Nämä seikat tulivat esille 5-henkisen kuolemansyyntutkijalautakunnan kuulustelussa. Kuultuaan todistajalausuntoa kolmatta tuntia, kuolemansyyn tutkijalautakunta antoi "tapaturmainen kuolema" lausunnon.

Mrs. Helen Koelbel sanoi miehensä päättäneen tappaa hänet, hänen 18-vuotiaan tyttönsä Renadan ja 12-vuotiaan poikansa Thomasin.

Vaimon ja tytön pyytäen hengensä pelastamista yritti poikakin puolestaan vaikuttaa isäänsä, ettei hän tappaisi heitä. Thomas-poika haki kuitenkin isänsä määräyksestä haulikon ja pitäen sitä kiinni piipusta, antoi pyssyn isälleen pyytäen, ettei hän loukkaisi ketään. Antaessaan asetta isälleen, haulikko laukesi, panoksen osuen miehen päähän ja surmaten hänet miltei paikalla. Poika pyörtyi ja tultuaan jälleen tajuntaansa, hän ei voinut selittää, mitä oli tapahtunut.

Mrs. Koelbel sanoi miehensä poteneen kovaa päänkipua viimeksi kuluneitten vuosien aikana. Päänkipu oli tullut sietämättömäksi viimeisen kahden kuukauden aikana. Mies kieltäytyi kuitenkin menemästä lääkäriin, vaan joi päivittäin pullon konjakkia päänkipunsa lieventämiseksi. Hän oli juonut myös sinä iltana, jolloin kuolema hänet kohtasi.

TILATKAA VAPAUS!

SUOSITTELEE ENEMMÄN KÄTEISTÄ VIEMÄREISTÄ

Antaessaan suostumuksensa siihen, että kaupunginhallinto voi tänä vuonna lisätä 636,332 dollarilla viemäreiden rakennustyöhön myönnettyä määrärahaa, Ontarion kunnallislautakunnan puheenjohtaja J. A. Kennedy esitti, että kaupungin kiinteimistöjen omistajat olisi saatava maksamaan entistä suuremmassa määrässä käteisellä talonsa kohdalle rakennettavien viemärien kustannukset.

Valtuuston torstaiiltaisessa kokouksessa keskusteltiin ko. viemätien rakentamisesta Lasalle Blvd:n pohjoispuolella ja Barrydowne Rd:n länsipuolelle aina Agincourt Avenuen asti lännessä.

Tämä työ aloitettanee joulukuun alussa ja se voidaan teettää ns. "talvityönä", josta saadaan liitto- ja maakuntahallitusten avustusta 75 pros. työläisten palkoista. Kaupungin tulee maksaa koneista ja aineista johtuvat menot.

Puheenjohtaja Kennedyn sanotaan neuvoneen Torontossa yllämainitun asian vuoksi pormestari Ellisin johdolla vieraillutta edustajistoa, että kaupungin pitäisi ryhtyä toimenpiteisiin siinä mielessä, että kotienomistajat ja muut maksaisivat suuremmassa määrässä käteisellä talojensa edustalle rakennettavat viemärilaitteet.

Käteimaksusta koituu huomattava säästö talojen omistajille ja samalla kertaa kaupungin velkataakka jää pienemmäksi, selitettiin Torontossa. Viimeksimainittu seikka on tärkeä siksi kun kaupungin lainansaantimahdollisuuksilla on ylin rajansa — noin 20 pros. koko kaupungin veroarviomäärästä. Mitä enemmän talojen omistajat maksavat käteisellä viemäriosuuksistaan, sitä enemmän voidaan teettää viemäreitä ja muita töitä ennen kuin velkakuorma nousee korkeimpaan sallittuun määrään, selittää maakunnan kunnallislautakunta.

ALERTSIN JÄSENKOKOUS ENSI TORSTAINA FINNISH HAALILLA

Ensi torsaina, marraskuun 22 päivänä, pidetään v- ja u- seura Alertsin yleinen kokous. Käsiteltävänä on erittäin tärkeitä asioita. Asioiden käsittely alkaa kello 8 illalla.

Muistakaa — Ensi torstaina.

Pieneen jäivät lupauksetkin

Vastauksena paikallisen kauppakamarin vetoomukseen, että järjestettäisiin enemmän talvitöitä Incon pakkolomautusten vuoksi, liittohallituksen yleisten töiden ministeri Davie Fultonin sanotaan vastanneen, ettei liittohallitus aio teettää mitään suurempia töitä Sudburyssa tänä talvena. Suunnitteilla on uuden työnvälitystoimistotalon rakentaminen, mutta siihen työhön ei ryhdytä tänä vuonna. Vain postitalorakennuksessa luvataan tehdä joitain pienempiä uudistus- ja korjaustöitä.

Pääministeri Diefenbakerille esitettyyn pyyntöön, että talvityösuunnitelmaa ruvettaisiin toteuttamaan aikaisemmin, on kauppakamarille saapunut vastaus, että kirje on saapunut. Samoin ilmoittaa Ontarion pääministeri, että hänkin on asiaa koskevan kirjeen saanut.

— Ensimmäisenä maana maailmassa on Unkari alkanut rakentaa siltojakin alumiinista, mistä erilaisina seoksina saadaankin erittäin kevyttä ja kestävää rakennusmateriaalia.

sano se kukkasin) — lähetä kukkaissanoma

Muistakaa "vanhassa maassa" asuvia rakkaitanne kauneimmalla joulutervehdyksellä. Lähettäkää heille viehättävä kukkakimppu. Käykää jo tänään kukkakaupassa, jonka ikkunassa on Florists' Telegraph Delivery-merkki. Valitkaa kaunis kimppu, joka välitetään Suomeen kirjeitse tai sähkeitse.

TERVEISIÄ
Pouta Kassulle
MARKSTAYSSA
lähettää
Arthur Lavia
Sudbury Ontario

O.K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED
HI. 4-3356 WA. 3-4378
KAIKENLAISIA VAKUUTUKSIA
Soittakaa tai kirjoittakaa
OLAVI NUMMINEN HELEN HIRVONEN
697 Bay St., Toronto, Ont. EM. 6-8588

Nyt saatavana SUURTEOS
RANSKAN SUURI VALLANKUMOUS
KIRJ. OCTAVE AUBRY
käsittää kaksi suurta osaa — käsittäen kaikkiaan 1,211 sivua.
Runsas kuvitus
Ensimmäinen osa: Kuningasvallan tuho
Toinen osa: Tasavallan aika

Koko teoksen hinta sidottuna $9.50

Octave Aubry käsittelee aihettaan romaanikirjailijan näkemyksellä silti kuitenkaan tinkimättä asiatietojen runsaudesta. Hänen laaja perehtyneisyytensä tapahtumiin tekee hänelle mahdolliseksi asioiden yksityiskohtaisen kuvaamisen sekä myös syy- ja seuraussuhteiden selvän esittelemisen. Erikoisen mielenkiintoisia ovat niin suuren draaman päähenkilöiden kuin sivuhenkilöidenkin luonteiden kuvaukset.
Teräviä aivoja, iskeviä puhujia, fanaattisia vapauden ystäviä, mutta myös kavalia vehkeilijöitä, kansan kiihottajia, lahjottavia roistoja jotka lyövät sekä toisiaan että yhteiskuntaa. Kaiken tämän taustalla on Pariisin nälkää näkevä, arvostelukyvytön, vihaa uhkuva rahvas, jonka tunnottomat kiihottajat ajavat tuhotöihin.

Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Ltd.
P.O. BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

Sisältörikas ja arvokas julkaisu

JOULU 1962

on ilmestynyt kansan luettavaksi!

48 SIVUA — HINTA 75c

"Joulu"-julkaisussa on arvokasta ja mielenkiintoista luettavaa. Se on painettu hyvälle kiiltopaperille ja sen arvokkuutta lisäävät monipuoliset ja suurelta osalta kotoiset kuvat.

SISÄLTÖ:

Joulun mietelmiä	Armi ja Arvo Skytte
Joulutapoja kolmessa kerroksessa	Naulan historiaa
Jouluyön näky	Mies esiliina vyöllä
Chi'e, vastakohtien ja ihmeiden maa	Muinaisen sivistyksen todisteita Meksikossa
Maggie ja hänen kiharansa	Huippuhienoa varieteeta ja elämän a'ennustilaa
Joulutoivomus	Joulukinkku
Kalajuttuja	Baikal-järvi
Maailman nuoriso on puhunut	Viekas kettu
Häädetyn joulu	Sanaa kerrakseen
Kalkkuna	Amerikkalaisen joulunvieton historiaa
Syksyn polku	Huumoria
Kuusi kuukautta eristettynä	
Kirje kiltille pukille	
CSJ:n ja SCAUL:n Suurjuhlilla	
Velkojen tie noidanympyrässä	

Kuten jo ylläolevasta sisältöluettelosta näette, on Joulussa monipuolista, mielenkiintoista ja arvokasta luettavaa kaikille. "Joulu 1962" on saatavissa paikkakuntanne asiamieheltä tai tilaamalla osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P.O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Seikkailu-, jännitys- ja historiallisia
ROMAANEJA
"Punainen sulka" ja "Taskukirja" asussaan
Erikoisen halpahintaisia.

J. O. Curwood:
Aarteen etsijät
Kolmen metsästäjän seikkailut Canadassa.
128 sivua Hinta nid. 95c

Mayne Reid:
Kullankaivajia ja intiaaneja
Seikkailuromaani Meksikosta.
155 sivua Hinta nid. 95c

Charles G. D. Roberts:
Tulen löytäjät
Romaani muinaisaikojen maailmasta.
151 sivua Hinta nid. 95c

Annikki Sankari:
Pääskyt palaavat
Vihan ja rakkauden draama hämäläisessä maalaistalossa.
407 sivua Hinta nid. $1.25

F. Sauerbruch:
Elämäni kirurgina
Mainehikas muiste'mateos — jännittäviä leikkauksia, huumoria.
420 sivua Hinta nid. $1.25

Henryk Sienkiewicz:
Ristiritarit
846 sivua Hinta sid. $1.75
Ajankuvauksena "Ristiritarit" on kuin suuri, mahtava taulu. Valloittavana historiallisena kertomuksena — suorastaan jännitysromaanina — siinä ei ole toivomisen varaa.

Erich Gimpel:
Ammattivakoilija
260 sivua Hinta nid. $1.25
Saksalaisen mestarivakoilijan mielikuvitukselliset seikkailut sodan äänettömällä rintamalla. Kiinnijoutuminen, kuolemantuomio, vankeus hirsipuun varjossa, armahdus, harmaat hiukset ja varma vakaumus: "Vihaan sotaa. Vihan vakoilijan ammattia ikuisesti".

D. H. Lawrence:
Poikia ja rakastajia
453 sivua Hinta nid. $1.25
Maai'mankuulu kuvaus rakkaudesta — rohkea, tosi.

Nordhoff-Hall:
Kapina laivassa
420 sivua Hinta nid. $1.25
Meriromaani jännittävimmillään — todellisuuteen perustuva tarina Bounty-laivan kapinasta.

Richard Gordon:
Kapteenin pöytä
246 sivua Hinta nid. $1.25
Hävyttömän hauska kirja.

Aleksis Kiven kuolematon
Seitsemän veljestä
233 sivua Hinta nid. $1.25

Theodor Plievier:
Stalingrad
424 sivua Hinta nid. $1.25
Stalingradissa esitettiin yksi toisen maailmansodan järkyttävimmistä murhenäytelmistä: 300,000 saksalaisen sotilaan armeija tuhottiin siellä melkein viimeiseen mieheen.

Lemmikki Talas:
Vaellamme Wienissä
145 sivua Hinta nid. $1.85
Wien, "Tonava kaunoinen" kaupunki, on suurten säveltäjämestarien ja kuolemattomien valssien kaupunki. Se on hengen suurmiesten kaupunki, jonka vaikutus on säteillyt koko maailmaan.

Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

Avataan ensi tiistaina tk. 20 pnä
UUSI RUOKALA
Erikoisuutena kiinalaiset ja canadalaiset ruoat
NOPEA, VAPAA KOTIPALVELU
HO-WAH GARDEN
RESTAURANT
118 Elm St. E. Puh. OS. 3-3685 Sudbury
(15—17—22—24)

Kuuluisan canadalaisen kirjailijan
MAZO DE LA ROCHEN
JALNA-sarjan ROMAANIT
saatavana nyt täydellisenä, kaikkiaan 16 osaa

Mazo de la Roche on saattanut elämäntyönsä päätökseen. Hän kuoli 82-vuotiaana 1961 Torontossa. Neljän vuosikymmenen aikana hän kirjoitti Jalna-romaanejaan. Tämä maailmankuulu sukuromaanisarja on saavuttanut Suomessakin valtavan suosion — Jalna-teosten yhteinen painosmäärä kohoaa jo yli 570,000 kappaleeseen. Sarjaan kuuluu kuusitoista romaania, joista jokaisen voi lukea erikseen — mutta LUETTUANNE YHDEN HALUATTE LUKEA NE KAIKKI.

Tämä sukuromaanisarja käsittää kaikkiaan 6,555 sivua.

Jalnan synty — 401 sivua	Jalnan perintö — 511 sivua
Jalnan aamu — 327 sivua	Jalnan isäntä — 421 sivua
Jalnan kotiopettajatar — 376 siv.	Jalnan kukoistus — 428 sivua
Jalnan nuori Renny — 337 sivua	Näkemiin Jalna — 463 sivua
Jalnan kevät — 358 sivua	Jalnan miehet palaavat — 506 s.
Jalnan veljekset — 338 sivua	Rennyn tytär — 451 sivua
Jalna — 381 sivua	Kosijoita Jalnassa — 398 sivua
Jalnan perhe — 483 sivua	Juhlat Jalnassa — 376 sivua

TEOKSEN HINTA:
$2.50 osa tai kaikki 16 osaa yhteensä $36.00
Ostakaa kaikki osat yhdessä, niin säästätte $4.00 sen hinnassa.

Vapaus Publishing Company Ltd.
P.O. Box 69, Sudbury, Ontario

MAAILMAN PARHAIMPIA SONY-*merkkisiä* TRANSISTORI-RADIOITA

Vapauden liikkeestä on nyt saatavissa näitä erittäin vähällä paristosähkövoimalla toimivia pienoiskokoisia radioita, jotka soveltuvat erinomaisesti käyttöön matkustaessa, autossa, metsästys- ja kalastusmatkoilla — lyhyesti sanottuna vaikka missä, jossa ei ole saatavissa tavanomaista sähkövirtaa.

Varastossa on seuraavia malleja:

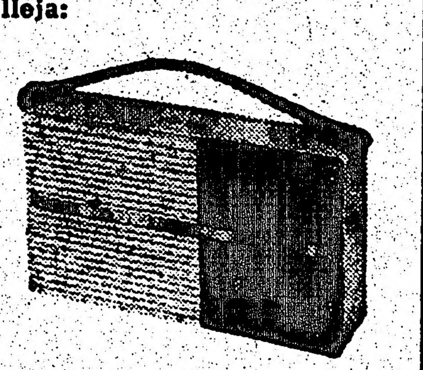

TR-608
3½ tuuman kovaääninen, painaa vain 2 paunaa, toimii 6 kuukaudesta vuoteen 3:lla taskulampun patterilla.
HINTA $49.95
• 6 TRANSISTORIA

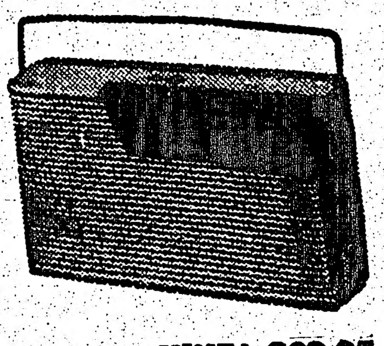

TR-75
Erittäin siro näöltään, varustettu 7 transistorilla. Kolmessa taskulampun patterissa riittää sähkövoima aina vuoteen asti.
HINTA $59.95

TR-84 HINTA $69.95
Erittäin tehokas radio, jonka ääni on selvä, täyteläinen ja voimakas. Erittäin herkkä vastaanotossa. Mitoiltaan 7¾ x 4⅛ 1 1/16 t. Painaa alle 2 paunaa. Koneistoon sijoitettu antenni. 8 transistoria, toimii 12 kuukautta 3:lla taskulampun patterilla.

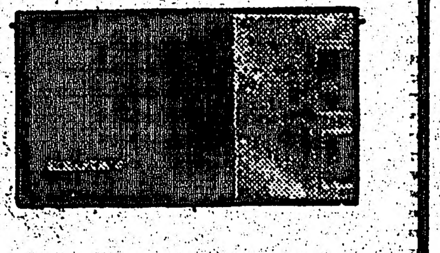

SONY TR716Y
Uusilla ominaisuuksilla varustettu 7-transistorinen radio uuteen alhaiseen hintaan. Erittäin herkkä asemien erittelyssä lyhyaalloilla. Kokoonmenevä antenni. Toimii 6—12 kuukauteen kahdella tavallisella taskulampun patterilla. Yhdessä nahkaisen kotelon ja kuulotorvien kanssa.
AINOASTAAN **$69.95**

SONY TR-712 — UUSIN KOTI- JA MATKARADIO
. . . vähäisimmät käyttökustannukset — 7 TRANSISTORIA — ei ulkopuolista johtoa, voi käyttää kaikkialla. Siro ja moderni radio, jonka voi helposti kuljettaa mihin tahansa. Erottaa hyvin asemat toisistaan ja soi täyteläisellä äänellä. Toimii aina 12 kuukauteen asti kolmella taskulampun patterilla. Koko 11½ x 4 x 5¾. Painaa 3 paunaa, 6 unssia.
AINOASTAAN **$59.95**

NÄISTÄ RADIOISTA VOIDAAN ANTAA 10 PROS. ALENNUS KÄTEISMAKSULLA OSTAJILLE.

Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Ltd.
100 Elm St. W. P.O. Box 69 Sudbury, Ont.

KEHITTÄKÄÄ SUOMENKIELEN TAITOA!
NYKYSUOMEN SANAKIRJA
VI OSAA
"Merkkipylväs kielemme viljelyn historiassa"

Kielenkäyttömme tyhjentävä monumenttaaliteos nyt ja tulevaisuudessa: hakuteos, tietosanakirja, synonyymisanakirja, sivistyssanakirja, oikeakielisyysopas, tyyliopas ja erikoissanakirja samoissa kansissa. Se on suomalaista kulttuuria vaalivien kotien kirja, se on välttämätön kaikille niille, jotka puhujina tai kynänkäyttäjinä joutuvat etsimään sanottavalleen selkeätä, rikasta ja tehokasta ilmaisua.

Teos käsittää 6 suurta osaa, 4,891 sivua ja yli 200,000 hakusanaa.

ENSIMMÄINEN OSA — 996 sivua	Hinta $11.00
TOINEN OSA — 735 sivua	Hinta $11.00
KOLMAS OSA — 753 sivua	Hinta $11.00
NELJÄS OSA — 840 sivua	Hinta $11.00
VIIDES OSA — 758 sivua	Hinta $11.00
KUUDES OSA — 809 sivua	Hinta $11.75
KOKO TEOS — KAIKKI 6 OSAA	YHT. $60.00

Kaikki osat on sidottu nahkaselkäkansiin

Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Ltd.
BOX 69 SUDBURY, ONTARIO